

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V OHIO

No 10/2002

Cena \$ 2.50

OCTOBER 2002

Panna Maria - Těšitelka zarmoucených v Dobré Vodě u Nových Hradů

Na nejjižnějším výběžku České země, na úpatí Novohradských hor, hraničících na západě se Šumavou, asi 5 kilometrů od hranice s Dolním Rakouskem se nachází malebné poutní místo Dobrá Voda.

Nejstarší zmínka o Dobré Vodě je z roku 1259, kdy Rožmberkové založili ve Vyšším Brodě cisterciácký klášter, jemuž připadlo patronátní právo kostela ve Stropnici, k níž byla přiřazena osada „Guteprunne“ (Dobrá Studánka), ležící 3 km severozápadně od dnešní Dobré Vody. Název osady dokazuje, že naši předkové věděli o tom, že zde pramení léčivá voda.

Rožmberský archivář Václav Březan, v životopise předposledního Rožmberka, pana Viléma, zaznamenal k roku 1564, že na panství Novohradském nad vsí Stropnicí směrem k rakouskému pomezí „voda zdravá se zjevila, kterouž mnoho lidí se zhojilo“ a že zde vznikla osada, nazvaná po tomto Rožmberkovi Vilémova Hora, kterou dodnes známe pod jménem Hojná Voda (německy Heilbrunn). Podle téhož archiváře zde byl r. 1577 vyléčen i mladší bratr Viléma Rožmberského pan Petr Vok. Když

staroslavný rod Rožmberků vymřel v roce 1611, objevuje se po krátké držbě rožmberského panství rodem Švamberků v této části jižních Čech nová vrchnost, francouzský knížecí rod Buquoyů, kteří v Nových Hradech sídlili až do roku 1945. V této době byla v Hojně Vodě postavena kaple, později pak kostel sv. Anny a od roku 1650 zde existovala již fara, kterou později obsazovali mniši cisterciáci z kláštera ve Vyšším Brodě.

Z dochovaných zpráv se dozvídáme, že od roku 1698 začali lidé navštěvovat nový pramen, který se objevil nedaleko Hojné Vody pod Kraví horou a toto místo, stejně tak i nově vzniknuvší osada, bylo pojmenováno Dobrá Voda (německy Brunnl). V materiálech vyšebrodského klášterního archivu se vypráví o zjevení, které prý měli bratři Hans a Matěj z osady Šlagles u Stropnice, kdy spatřili o svátku Tří králů v roce 1698 zástup poutníků, jak putuje k Božím mukám, které stály v místech nového pramene. Když o tom vyprávěli, sklídili posměch. Druhé zjevení měl mít ve snu v roce 1701 jistý Matyáš Egidi, syn sedláka z Bedřichova u Stropnice, v němž dostal příkaz, aby postavil kapličku v místě, kde nalezne vápenec. Když jej potom opravdu našel, postavil zde skutečně kapličku, k níž záhy začaly proudit zástupy poutníků. Kaplička brzy nepostačovala návalu návštěvníků, a tak hrabě Albert Karel Buquoy s použitím darů od poutníků začal se stavbou velkého kostela.

Poutní chrám Panny Marie - Těšitelky zarmoucených byl vybudován v letech 1708 - 1715. Bohužel projektant ani stavitel tohoto překrásného chrámu není znám. V roce 1719 byla v Dobré Vodě dostavěna fara a duchovní správu zajišťovali opět vyšebrodští cisterciáci. Zatímco Hojná Voda se stala vyhledávaným letoviskem a lázeňským střediskem, Dobrá Voda se stala místem poutním.

Barokní chrám Panny Marie v Dobré Vodě sestává z elipsovitě lodi, krátké

Milostný obraz Panny Marie Těšitelky v Dobré Vodě

příčné lodi a dvou věží. Střed kostela je sklenut kupolí zakončenou osmistěnnou lucernou. Za kostelem je schován do svahu vestavěný trojkřídlý ambit se dvěma rohovými kaplemi. K širokému severnímu průčelí se štitovým zakončením přiléhá dvouramenné schodiště, vedoucí jak do kostela, tak do krytého ambitu. Pod schodištěm je otevřená trojdílná kaple a v jejím středu kamenná nádrž s léčivým pramenem. Voda z něho je odváděna před kalpi k dvěma kašničkám. Uvnitř střední kaple je sousoší Piety, v bočních kaplích sochy sv. Marie Magdaleny a sv. Jeronýma.

Interiér kostela tvoří přehledný centrální prostor s neodděleným presbytářem. Fresky na klenbě lodi z roku 1729 představují obrazy Krista, Panny Marie, starozákonních proroků a světců. Pod okny jsou namalovány invokace z lorentánské litanie. Ve výklencích lodi mezi ozdobnými polosloupky stojí sochy církevních otců Ambrože, Augustina, Jeronýma a Řehoře Velikého.

Pokračování na str. 27

Průčelí chrámu se schodištěm pod nímž se nachází kaple s léčivým pramenem

*Foto na titulní straně:
Poutní chrám Panny Marie
v Dobré Vodě u Nových Hradů*

Chrám je místo, kde se máme modlit

K slavnosti posvěcení chrámu - 25.října

Všechna náboženství mají svá „svatá“ místa. Předpokládá se, že tam božstvo bydlí, nebo že tam působí, že tam snadněji slyší prosby. I ve Starém zákoně se Bůh zjevoval na jistých místech a zvláštním způsobem sídlil v jeruzalémském chrámu. Slíbil, že modlitby na tom místě budou zvláště účinné (sr. I Král 8, 30 násl.). Ježíš však předpověděl v rozhovoru se Samaritánkou, že tato výlučnost jeruzalémského chrámu přestane: „Nastává hodina, kdy nebudete uctívat Otce ani na této hoře, ani v Jeruzalémě“ (Jan 4, 21). Evangelium úmyslně připomíná roztržení chrámové opony v hodině Kristovy smrti (Mt 27, 51). Vidi v tom pravé znamení z nebe, ne náhodný čin. Stejně tak se dívali později křesťané na zpusťování a zničení chrámu za obléhání Titova. Starozákonní chrám byl jen předobraz pravé a plné přítomnosti Boží v Ježíši Kristu. Jeho tělo bylo ten chrám, který zbořili a který on sám ve třech dnech znovu zbudoval (sr. Jan 2, 19).

Ježíš však je nám všude blízko. Slyší nás všude. Pro mentalitu židovskou a pohanskou byla tato myšlenka dost nová, neodpovídala lidovým zvyklostem. Proto ji první křesťanští autoři často zdůrazňují. Chtějí své posluchače opravdu přesvědčit o tom, že se mohou a mají modlit všude. „Bůh se nestydí za žádné místo,“ píše sv. Jan Zlatoústý, „žádá jenom jedno: horlivou mysl a skromnou duši.“ „Nevymlouvejme se tedy a neříkejme, že nemáme blízko kostel. My sami jsme Božím chrámem, jsme-li pozorní, takovými nás činí milost Ducha svatého. Proto se můžeme modlit vždycky... Svůj oltář si postavíš, kde chceš, je to dobrá vůle. Nepotřebuješ klekat, nemusíš se bít v prsa, nezvedej k nebi ruce, ale ochotnou mysl. Nic ti pak k modlitbě nebude chybět.“ Můžeme se proto modlit při práci i na loži, v samotě i na náměstí. „Bůh je všude,“ říká sv. Augustin, „není vázán na nějaké místo; nezáleží na místě, kde právě jsme, přiblížíme-li se k němu, nebo vzdálíme-li se od něho.“

Než tyto texty nesmíme brát příliš radikálně, protože hned po nich často následují povzbuzení opačná. Tak např. sv. Jan Zlatoústý jako by obrátil stránku: „Jistěže je možné se modlit i doma, ale je nemožné se tam modlit tak dobře jako v kostele.“ Sám pak vyrovnává, uvádí na správnou míru obojí napomenutí: „Svou řečí vás míním povzbudit k tomu, abyste chodili do kostela co nejčastěji, ale abyste se modlili s velkým klidem i doma.“ I Origenes myslí stejně. Křesťan se musí naučit modlit doma a všude, i když místo daleko dokonalejší je chrám. Tam se scházíme ke společné modlitbě s anděly, svatými i samým Pánem.

Farní kostel sv. Petra a Pavla v Polešovicích na Slovensku

Moderní křesťané prožívají především zvláštní přítomnost a blízkost Krista v eucharistii, ve svatostánku. Starší autoři mluvili s úctou o chrámu vůbec. Proto se i při jeho stavbě od nejstarších dob užívá mnoho symbolických prvků. Mluví se o chrámové „lodi,“ která se přirovnává k Noemově arše. V ní se zachrání ti, kteří přežijí příboje zkázy. Vstupuje se do ní třemi branami, tj. vyznáním víry v Nejsvětější Trojici.

V západních kostelích časem převládla myšlenka mešní oběti. V kostelích se stále obětuje Kristus, jako na Kalvárii. Proto mívají kostely podobu kříže, velký kříž bývá vztýčen nebo zavěšen u oltáře. Východní kostely se spíše podržely symbolismu, který obšírně vyložili sv. Maxim Vyznavač (7. stol.) a Symeon, arcibiskup soluňský (15. stol.).

Podle jejich výkladu je chrám setkání dvou světů, nebe a země. Oltářní část (v byzantských kostelech oddělená ikonostasí) je „svatyně svatých,“ „nebesa nebes.“ Má být na východní straně, protože ráj byl v zemi východní (sr. Gen 2, 8). Lód' je stvořený svět, ale už vykoupený, který má styk s oltářem, přijímá z něho tělo a krev Kristovu. Zadní část kostela (tzv. narthex) odpovídá nádvoří jeruzalémského chrámu, kde byl lid. Dnes lid už vstoupil dovnitř. Proto předsíň byla jen pro nepokřtěné a veřejné hříšníky. Zobrazuje svět dosud nevykoupený. Proto býval na zadní stěně chrámové lodi obraz posledního soudu, jímž začne nový věk.

I středověcí autoři západní mluvívali o chrámové symbolice. Sloupy jim připomínají apoštoly, čtyři světové strany čtyři evangelisty, pomalované zdi historii světa, v níž příběhy Nového zákona odpovídají předobrazům z dějin židovského národa apod.

Symbolismus církve není pouhá psychologická pomůcka. Má hlubší dogmatický a reálný význam. Nedivíme se proto, že i připisujeme modlitbě a bohoslužbám v chrámu zvláštní hodnotu. Chrám se světi, slaví se svátek jejich posvěcení, jejich patronů. Jsou tedy i nejvhodnější místo k modlitbě.

Tomáš Špidlík: *Prameny světa*

LITURGICKÁ ČTENÍ

27. neděle v mezidobí - 6. října 2002

1. ČTENÍ - Iz 5, 1-7

Prorok zpívá píseň o vinici (o Izraeli) svému milému (Hospodinu). V první části vyjmenovává projevy Boží péče. V druhé části promlouvá Bůh a vyčítá chybějící odezvu lidu. V poslední části samotný prorok vykládá tuto píseň.

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Zaspívám (píseň) svého přítele, píseň svého miláčka o jeho vinici. Vinici měl můj přítel na úrodném svahu. Okopal ji, očistil od kamení, osázal ji šlechtitou révou. Uprostřed postavil věž, i lis v ní vyhloubil: čekal, že ponese hrozny, ona však plodila pláňata. Nyní tedy, obyvatelé Jeruzaléma, judští mužové, suďte mezi mnou a mou vinicí! Co jsem měl ještě udělat své vinici a neudělal jsem? Když jsem čekal, že ponese hrozny, proč přinesla plané plody? Teď vám ukážu, co udělám své vinici: odstraním její plot, že bude pastviskem, rozbořím její zeď, že ji rozšlapou. Udělám z ní pustinu, nebude ořezána ani okopána, vzroste v trní a hloží. Mrakům dám příkaz, aby ji neskropily deštěm. Vinici Hospodina zástupů je dům Izraele, Judovci - jeho milou sazenicí. Čekal spravedlnost, a hle - nepravost, (čekal) právo, a hle - bezpráví!

2. ČTENÍ - Flp 4, 6-9

Bezstarostnost, ke které vybízí apoštol, není laciným postojem. Je spíše vybidnutím k tomu, aby si člověk dělal starosti na správném místě. Aby si dělal starosti o Boha tím, že všechno, na čem mu záleží, s Bohem spojí v modlitbě.

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipánům.

Bratři! O nic nemějte starost! Ale ve všem předkládejte Bohu své potřeby v modlitbě a prosbě s děkováním. Pak Boží pokoj, který převyšuje všechno pomýšlení, uchrání vaše srdce a vaše myšlenky v Kristu Ježíši. Konečně, bratři, mějte zájem o všechno, co je pravdivé, co je čestné, co je spravedlivé, co je nevinné, co je milé, co slouží dobré pověsti, a o každou zdatnost nebo činnost, která si zaslouhuje chválu. Dělejte i nadále to, čemu jste se ode mě naučili, co jste ode mě převzali, ode mě slyšeli a na mně viděli. A Bůh, dárce pokoje, bude s vámi.

EVANGELIUM - Mt 21, 33-43

Izrael byl privilegovaný národ, který se těšil zvláštní Boží péči. To však nebylo „jen tak“ - očekávalo se, že ve svůj čas (v čase Ježíšova působení) přinese plody. To se tak nestalo. Proto je „Boží království“ dáno „pohanům“ - opět s nadějí, že oni ponesou plody. Není možné pojímat církev jako nečinnou a neplodnou.

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl velekněžím a starším lidu: „Poslyšte podobenství: Byl jeden hospodář a ten vysázal vinici. Obehnal ji plotem, vykopal v ní jámu pro lis a vystavěl strážní věž, pronajal ji vinařům a vydal se na cesty. Když se přiblížilo vinobraní, poslal k vinařům své služebníky vyzvednout z ní výtěžek. Ale vinaři jeho služebníky popadli, jednoho zbili, druhého zabili, třetího ukamenovali. (Hospodář) poslal tedy jiné služebníky, ještě ve větším počtu než poprvé, ale naložili s nimi zrovna tak. Naposled k nim poslal svého syna; my-

slal si: Na mého syna budou mít ohled. Když však vinaři uviděli syna, řekli si mezi sebou: To je dědic. Pojďme, zabijme ho, a jeho dědictví bude naše! A popadli ho, vyhnali ven z vinice a zabili. Až pak přijde pán té vinice, co asi s těmi vinaři udělá?“ Odpověděli mu: „Krutě ty zlosyny zahubí a vinici pronajme jiným vinařům, kteří mu budou ve svůj čas odvádět výtěžek.“ Ježíš jim řekl: „Nečetli jste nikdy v Písmě: Kámen, který stavitelé odvrhli, stal se kvádrem nárožním. Učinil to Pán a v našich očích je to podivuhodné? Proto vám říkám: Vám bude Boží království odňato a bude dáno národu, který ponese jeho ovoce.“

28. neděle v mezidobí - 13. října 2002

1. ČTENÍ - Iz 25, 6-10a

Tento úryvek patří k nejznámějším z Izaiášovy apokalypsy (kap. 24-27). Bůh je ukázán jako vítězný král, zachránce chudých. On zve všechny národy na hostinu na Siónu. Hostina je symbolem přátelství, Boží ochrany a štěstí.

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Hospodin zástupů vystrojí všem národům na této hoře tučné hody, hody s výborným vínem; budou to šťavnatá jídla a vybraná vína. Na této hoře sejme závoj, který halil všechny lidi, přikrývku, která kryla všechny národy. Zničí smrt navždy, Pán, Hospodin, setře slzy z každé tváře. Odejme na celé zemi hanbu svého lidu, neboť Hospodin to pravil. V ten čas se řekne: „Hle, náš Bůh, doufali jsme v něho, že nás vysvobodí; on je Hospodin, v něho jsme doufali, jásejme a radujme se z jeho spásy, neboť Hospodinova ruka spočine na této hoře.“

2. ČTENÍ - Flp 4, 12-14, 19-20

Jistota v Krista je pro apoštola Pavla největší jistotou, i když od Filipánů přijímá pomoc a děkuje za ni. A Boží sláva mu je vchodem, který se může a má ve všem projevit.

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipánům.

Bratři! Dovedu žít v odříkání, a dovedu žít v hojnosti. Seznámil jsem se důvěrně se vším: se sytostí i hladověním, s nadbytkem i nedostatkem. Všechno mohu v tom, který mi dává sílu. Ale jste hodni, že jste mi pomohli v mém tíživém postavení. A protože můj Bůh je přebohatý, skvěle vám to odplatí skrze Krista Ježíše ve všem, cokoli budete potřebovat. Bohu, našemu Otci, buď sláva na věčné věky! Amen.

EVANGELIUM - Mt 22, 1-14

Hostina je v Bibli častým symbolem mesiánské doby, vyznačující se hojností a štěstím. Bůh zve na tuto hostinu všechny, „dobré i zlé.“ Nakolik je pravdou, že Bůh volá a povolává „nás bez nás“ (bez našeho „příspěvní“), pak je také pravdou, že nás nespasí „bez nás“ (bez naší spoluúčasti).

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš mluvil k velekněžím a starším lidu v podobenstvích: „Nebeské království je podobné králi, který vystrojil svému synovi svatbu. Poslal služebníky, aby svolali hosty na svatbu, ale ti nechťeli přijít. Poslal znovu jiné služebníky se vzkazem: Řekněte pozvaným: Hostinu jsem přichystal, moji býci a krmený dobytek jsou poraženi, všechno je připraveno, pojďte na svatbu! Ale oni nedbali a odešli, jeden na své pole, jiný za svým obchodem. Ostatní pochytali jeho služebníky, ztýrali je a zabili. Králé to rozhněvalo. Poslal svá vojska, vrahy zahubil a jejich město vypálil.

Potom řekl svým služebníkům: Svatební hostina je sice připravena, ale pozvaní ji nebyli hodni. Jděte proto na rozcestí a pozvěte na svatbu, koho najdete. Služebníci se vydali na cesty a shromáždili všechny, které našli, zlé i dobré, takže svatební síň byla plná hostů. Když vstoupil král podívat se na hosty, uviděl tam člověka, který neměl na sobě svatební šaty. Řekl mu: Příteli, jak jsi sem přišel bez svatebních šatů? On se nezmohl na slovo. Tu řekl král sloužícím: Svažte mu ruce i nohy a vyhoďte ho ven do temnot. Tam bude pláč a skřípění zubů. Mnoho je totiž povolaných, ale málo vyvolených.“

29. neděle v mezidobí - 20. října 2002

1. ČTENÍ - Iz 45, 1.4-6

Král Kýros nepatřil k vyvolenému národu, a přece ho Bůh pojal do svých plánů: právě on podivuhodně propustil a vyvedl Izraele z Babylónu. Stal se - ať pohan - Božím nástrojem, a tak ukázal, že Bohu na této zemi patří opravdu všechno.

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Tak praví Hospodin o svém pomazaném Kýrovi: „Vzal jsem ho za pravou ruku, abych mu podmanil národy, abych odpásal bedra králů, abych před ním otevřel vrata, aby žádná brána nezůstala uzavřena. Pro svého služebníka Jakuba, pro Izraele, svého vyvoleného, zavola jsem tě jménem, poctil jsem tě, i když jsi mě neznal. Já jsem Hospodin, jiný není, není Bůh mimo mne. Přepásl jsem tě, i když jsi mě neznal, aby se poznalo od východu slunce i od západu, že mimo mne jiný není. Já jsem Hospodin, a nikdo jiný.“

2. ČTENÍ - 1 Sol 1, 1-5b

I když apoštol Pavel musí říkat ve svých listech nepříjemné věci, přesto vždy začíná děkováním. I ti, kdo ve svém životě chybují, jsou přece Boží vyvolení, jejich víra je projevem Božího působení.

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Soluňanům.

Pavel, Silván a Timotej soluňské církevní obci, která je ve spojení s Bohem Otcem a s Pánem Ježíšem Kristem. Milost vám a pokoj! Stále děkujeme Bohu za vás za všechny, když si vás připomínáme ve svých modlitbách. Před naším Bohem a Otcem vzpomínáme bez přestání, jak je vaše víra účinná, láska obětavá a naděje v našeho Pána Ježíše vytrvalá. Víme o vašem vyvolení, bratři Bohem milovaní. Když jsme vám přinesli evangelium, nebyla to jen pouhá slova, naopak: bylo to provázeno (projevy) moci, (činností) Ducha svatého a hlubokým přesvědčením.

EVANGELIUM - Mt 22, 15-21

Postavit do konfliktu vztah k Bohu a vztah k člověku je velmi snadné. Ovšem jen tenkrát, postavíme-li císaře stejně vysoko jako Boha. Ale okázalé pohrnutí císařem také není cestou evangelia. Ježíš nedělá revoluci, ale vrací věci na jejich původní místo. Člověk, který v sobě nese Boží obraz, patří Bohu, stejně jako denár s obrazem císařovým patří císaři.

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Farizeové odešli od Ježíše a uradili se, jak by ho chytli za slovo. Poslali k němu své učedníky zároveň s herodovci, aby mu řekli: „Mistře, víme, že jsi pravdomluvný a že učíš cestě k Bohu podle pravdy. Nedbáš lidských ohledů, nehleďš totiž na to, čím kdo je. Pověz nám tedy: Co myslíš, je dovoleno platit daň císaři, nebo ne?“ Ježíš prohlédl jejich zlý úmysl a odpověděl: „Co mě pokoušíte, pokrytci? Ukažte mi peníz, kterým se platí daň!“ Podali mu denár. Zeptal se jich: „Či je to obraz a nápis?“ Odpověděli: „Císa-

řův.“ Tu jim řekl: „Dávejte tedy, co je císařovo, císaři, a co je Boží, Bohu.“

30. neděle v mezidobí - 27. října 2002

1. ČTENÍ - Ex 22, 20-26

Pro život izraelské pospolitosti na cestě pouští i později v zaslíbené zemi byla důležitá jak věrnost Hospodinu jako skutečnému Bohu, tak vzájemné vztahy mezi členy národa. Bez jejich dobrého uspořádání nemohl Izrael naplnit svůj úkol. Proto Boží slovo reguluje tyto vztahy až do podrobnosti. Požadavek úcty k důstojnosti každého člověka je zde společným jmenovatelem.

Čtení z druhé knihy Mojžíšovy.

Toto praví Hospodin: „Nesužij přistěhovalce a neutiskuj ho, neboť sami jste byli přistěhovalci v egyptské zemi. Neubližujte vdově a sirotku. Kdybys jim ublížil, že by si mně stěžovali, uslyším jejich stížnost, můj hněv vzplane, zahubím vás mečem, a vaše ženy budou vdovami a vaši synové sirotky. Půjčíš-li peníze někomu z mého lidu, chudákovi, který bydlí vedle tebe, nechovej se k němu jako lichvář. Nežádej od něho úrok. Vezmeš-li si jako zástavu plášť svého bližního, vrať mu ho do západu slunce. Je to pro něho jediná pokrývka, plášť pro jeho tělo. V čem by měl spát? Bude-li si mně stěžovat, uslyším ho, neboť jsem soucitný.“

2. ČTENÍ - 1 Sol 1, 5c-10

Pavel Soluňany nechválí za všechno, co dělají. Ale když je chce vést k lepšímu, používá zajímavé metody: připomíná jim dobré, upřímné a pravdivé počátky jejich víry, jejich prvotní obrácení. Na této cestě mají dále pokračovat.

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Soluňanům.

Bratři! Vy sami víte, jak jsme se chovali mezi vámi kvůli vám. A vy jste napodobovali nás i Pána, přijali jste nauku v mnohém soužení, s radostí Ducha svatého, takže jste se stali vzorem pro všechny věřící v Makedonii a Achaji. Od vás se přece slovo Páně rozšířilo nejen po Makedonii a Achaji, ale i po všech místech se roznesla (zpráva o tom), že jste uvěřili v Boha, takže my o tom už nemusíme nic říkat. Vždyť (tam lidé) sami o tom vypravují, jakého přijetí se nám u vás dostalo a jak jste se od model obrátili k Bohu, abyste sloužili Bohu živému a pravému a vyčkávali z nebe jeho Syna, kterého vzkřísil z mrtvých, totiž Ježíše; ten nás vysvobozuje od blížícího se (Božího) hněvu.

EVANGELIUM - Mt 22, 34-40

Pro zákoníky bylo nepřijatelné nadřazovat jedno přikázání nad druhé, proto otázka o největším přikázáním je vlastně léčkou. Ježíš se ovšem do ní nechytne. Řekne tazatelí slova o lásce k Bohu, která se každý věřící Žid, tedy i tazatel, denně modlí a dále známá slova o lásce k bližnímu. Ukáže tak základ, bez něhož se vše ostatní hrouští, ale na němž mohou všechny další příkazy vyrůstat ve smysluplnou stavbu.

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Když se farizeové doslechli, že (Ježíš) umlčel saduceje, shromáždili se a jeden z nich, znalec Zákona, ho chtěl uvést do úzkých a zeptal se: „Mistře, které přikázání je v Zákoně největší?“ Odpověděl mu: „Miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí.“ To je největší a první přikázání. Druhé je podobné: „Miluj svého bližního jako sám sebe.“ Na těch dvou přikázáních spočívá celý Zákon i Proroci.“

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 29.srpna do 26.září 2002

Politické události

Vláda schválila zvýšení daní

Kabinet na svém mimořádném zasedání 8.září schválil povodňový balík návrhů daňových změn. Podle ministra financí Bohuslava Sobotky (ČSSD) jde jen o dočasné opatření. Vláda chce vyšším výběrem daní získat peníze na pokrytí části povodňových škod, které mohou podle odhadu dosáhnout až 100 miliard Kč. Sporným bodem v jednání kabinetu se stala tzv. milionářská daň, se kterou nesouhlasila vládní strana Unie svobody - DEU. Zvýšení této daně by mělo postihnout lidi s ročním příjmem vyšším než 1,1 milionu korun. Vláda nakonec odsouhlasila po sedmihodinovém jednání její zvýšení z 32 na 35%, i když původně měla v plánu 37%. Změny od ledna čekají i daň z přidané hodnoty. Nejnížší sazba, která je na základní potraviny, se zvýší z 5% na 7% a naopak sazba nejvyšší klesne z 22% na 21%. Už od prosince by se měla zvýšit spotřební daň na alkohol a cigarety. Sociální demokraté měli původně v plánu zvýšit i spotřební daň u benzínu, tento krok ale odložili až na rok 2004. Opatření by měla příští rok přinést do státního rozpočtu deset miliard korun a měla by platit tři roky.

Všechny změny byly předloženy Poslanecké sněmovně, která jedná v tzv. stavu legislativní nouze. To znamená, že všechny zákony se projednávají ve zkráceném řízení.

Složení Špidlova kabinetu se nemění, první krize zažehnána

Ve dnech 13. - 17.září se česká vláda otřásla v základech. O jediný hlas totiž v parlamentu neprošel vládní návrh povodňových opatření. Za neúspěchem stáli dva poslanci vládních stran: Hana Marvanová (Unie svobody - DEU) hlasovala proti a sociální demokrat Jan Kavan byl nepřítomen kvůli výkonu funkce předsedy VS OSN. Špičky sociální demokracie a lidovců začaly okamžitě po hlasování hovořit o porušení koaliční smlouvy a o vytvoření menšinové vlády bez US-DEU s podporou komunistů. "Jedná se o možné rekonstrukci vlády. Myslím si, že je zřejmé, že na jediném hlasu nemůže záviset budoucnost vlády a země," řekl Lidovým novinám premiér Vladimír Špidla. S tím souhlasil i šéf lidovců Cyril Svoboda. Ani jeden z nich však nechtěl upřesnit, jak hodlají vládu "rekonstruovat". V pondělí 16.září se všechny vládní strany sešly s prezidentem Václavem Havlem. Na tomto setkání prohlásil premiér Špidla, že pokud Unie svobody neodejde z vlády, rozpustí celou vládu. Unionistické ministry chtěl nahradit nestranickými odborníky. Úřadující předseda US Ivan Pilip mu odpověděl, že by musel vypovědět celou koaliční smlouvu, což by znamenalo i odchod třetí vládní strany KDU-ČSL. Její podporu Špidla nutně potřebuje. Schůzka s prezidentem situaci nevyřešila. Vládní krize skončila

den poté, když předsednictvo ČSSD přijalo návrh Unie svobody. Jedná se o dodatek ke koaliční smlouvě. Sociální demokraté v něm slibují, že všechny zásadní návrhy nechají nejdříve projednat v poslaneckých klubech jednotlivých stran. Naopak unionisté se zavazují, že budou jednotně hlasovat pro všechny klíčové vládní návrhy, jinak dobrovolně odstoupí z vlády. S dodatkem souhlasila i Hana Marvanová, která se po hlasování vzdala místopředsnické funkce ve sněmovně.

Vláda zřejmě nenavrhne další povodňový balíček, ale jednotlivé zákony

Růst spotřebních daní a DPH, vyšší zdanění příjmů nejbohatších lidí či pokles daně z příjmu podniků. Takové změny obsahoval návrh opatření, který 13.září neprošel sněmovnou. Jak napsal server <http://www.ceskenoviny.cz>, měly daňové změny podle odhadu vlády přinést v roce 2003 asi 10,4 miliardy Kč a v roce 2004 dalších 15,5 miliard Kč. Finance měly být použity na odstraňování následků povodní. Po neúspěšném hlasování ve sněmovně zamýšlel ministr financí Bohuslav Sobotka (ČSSD) nechat o návrhu hlasovat znovu. Po schůzce vládních stran 20.září však ministři oznámili, že by se balíček nestihl schválit včas, byť měl být projednán ve zkráceném řízení, v tzv. stavu legislativní nouze. Jeho efekt by se tak nemohl promítnout do rozpočtu na rok 2003. Parlamentu budou tedy předkládány jednotlivé zákony, o kterých bude jednat na řádných zasedáních. První změny se nejspíš budou týkat spotřební daně z alkoholu a cigaret. Za půllitr běžné 40-ti procentní lihoviny lidé kvůli vyšší dani

zaplatí o osm korun navíc a krabička nejprodávějších cigaret značky Petra podraží o pět korun. Cílem Ministerstva financí je, aby novela zákona platila od prvních měsíců příštího roku, napsaly České noviny. Nová opatření se dotknou i daně z přidané hodnoty. Podle Mladé fronty Dnes podraží telefonování, internet, ale pravděpodobně i stavební práce či topení. Ministerstvo financí totiž pracuje na změnách v dani z přidané hodnoty. K současným dvěma sazbám (5% a 22%) má přibýt ještě třetí (12 nebo 13 %). Podle vlády jsou tato opatření součástí příprav na vstup do EU. Protože vláda neuspěla s daňovým balíčkem, z jehož výnosu chtěla získat další peníze na obnovu země po povodních, přijde státní rozpočet na rok 2003 asi o 8-10 miliard korun. Výpadek těchto příjmů teď hodlá kabinet řešit výhodným úvěrem od Evropské investiční banky. Použít chce i část výnosu z privatizace Telecomu. Stát by měl uhradit zhruba třetinu z odhadovaných 100 miliard korun škod, které v ČR napáchala velká voda.

Život se po povodních vrací do normálu, Karlův most byl znovu otevřen

* Okamžitou pomoc ve výši 1,7 mld. korun poskytne ČR Evropská unie. Její komisař pro rozšíření Günter Verheugen přijel do Prahy 29.srpna a navštívil nejvíce postižená místa v hlavním městě (Karlín, Holešovice, Libeň, Malou Stranu a metro).

* Prezident Václav Havel s manželkou Dagmar navštívili 2.září několik obcí postižených povodní. Na Strakonicku, Klatovsku, ale i ve Štěchovicích v okrese Praha-západ se 2.září zajímali o osudy

lidí. Přivezli také čistící prostředky, rukavice a další věci. Média páru vyčítala váhavý návrat z dovolené v Portugalsku poté, co Čechy zasáhla ničivá povodeň.

* Po 16 dnech byl 28.srpna pro turisty a Pražany znovu otevřen Karlův most.

* Svě brány otevřel návštěvníkům památník v Terezíně. V první den otevření, v pondělí 4.září, jej navštívily téměř dvě stovky lidí. Provoz Terezína je zatím omezený. Voda úplně zničila expozice v Malé pevnosti a expozice o koncentračním táboře v Lito-měřicích.

* V sobotu 7.září se znovu otevřela pražská ZOO. Ačkoliv její ředitel Petr Fejk ještě před týdnem říkal, že dolní, nejvíce postižená část zahrady, bude otevřena nejdříve koncem roku, mohli návštěvníci malý okruh spodní části vidět už v sobotu. "Překvapili mě zaměstnanci, kteří přestože to byla obrovská práce, tak se do toho vrhli, vyčistili to, dali tam cedulky..." řekl LN Fejk. Návštěvníci se mohli podívat i na zvířata, kterých se povodeň dotkla přímo, tedy lachtany, slony, tučňáky a jediného přeživšího hrocha Slávka.

* Pět lidí nakažených leptospirozou ošetřují lékaři v Jihočeském kraji. Jedná se o lehkou formu onemocnění a lékaři ji včas odhalili. Leptospiroza má v počátcích příznaky chřipky, poté však postihuje játra a ledviny a může končit smrtí. Přenášejí ji hlodavci a jejich výkaly, které obsahuje bahno z nánosů po záplavách.

Benefiční koncert Pocta záchranářům vynesl dva miliony

Poslední prázdninovou neděli 1.září hostilo pražské Národní divadlo benefiční

koncert Pocta záchranářům. Výtěžek akce se prostřednictvím nadace Dagmar a Václava Havlových Víze 97 použije na obnovu pražských památek, které poničila nedávná povodeň. Prezident Václav Havel poděkoval záchranářům za jejich nasazení i občanům za finanční dary a připomněl, že domov není jen dům či byt, ale také země. Lidé mohli přispět buď přímo zakoupením vstupenky nebo telefonickým hovorem s některým z herců Národního divadla, minuta hovoru byla za 50 korun. K dispozici jim byli například Iva Janžurová, Boris Rosner, Josef Vinklář či Václav Postránecký. Na jevišti se objevili operní pěvci Gabriela Beňáčková, Peter Dvorský, Eva Urbanová, Štefan Margita, ale i zpěváci Lucie Bílá a Dan Hůlka. Na benefici vystoupili také houslista Pavel Sporcl či baletka Tereza Podařilová. Mezi jednotlivými vystoupeními vyprávěli herci povodňové příběhy z pražských ulic a uváděli na scénu zástupce záchranářů, armády a policie.

Jakeš a Lenárt nebudou potrestáni za své činy v srpnu 1968

Dva významní představitelé komunistického režimu v bývalém Československu Miloš Jakeš (bývalý generální tajemník ÚV KSČ) a Jozef Lenárt (bývalý předseda československé vlády) byli kvůli svému chování v srpnu 1968 obžalováni za vlastizradu spáchanou formou rozvracení republiky. Obžaloba byla později změněna na pomoc k přípravě tohoto trestného činu. Pražský Městský soud ovšem v pondělí 23.září rozhodl kvůli nedostatku důkazů jinak - Jakeš i Lenárt jsou nevinní. Soudkyně Hana Hrnčířová odůvodnila rozsudek

takto: "Povinností soudu není hodnotit historii, ale posuzovat skutek popsáný v obžalobě....." Podle soudkyně totiž není dostatečně prokázáno, že by se Jakeš a Lenárt pokoušeli v srpnu 1968 neústavně převzít moc. Navíc je nutné brát v úvahu dobu, kdy měl být trestný čin spáchán a tehdy platné zákony. Podle nich Jakešovo a Lenártovo chování nemohlo být shledáno jako rozvracení socialistické republiky. Prezident Václav Havel vyjádřil zklamání nad rozhodnutím, ale případ zatím nechťel dále komentovat, protože se státní zástupce odvolal, a případ tedy bude řešit ještě Vrchní soud.

Václav Havel navštíví naposledy ve funkci prezidenta ČR Spojené státy

Při setkání s Georgem Bushem ve středu 18.září v Oválné pracovně Bílého domu podpořil Václav Havel chystaný útok proti Iráku a režimu Saddama Husajna. Prezidenti se shodli, že zlu, terorismu a dalším hrozbám je třeba čelit v zárodku. Útok by však podle Havla neměli vést pouze Američané, ale se souhlasem Rady bezpečnosti všichni spojenci NATO. Prezidenti spolu hovořili také o nadcházejícím summitu Severoatlantické aliance, který se bude konat v listopadu v Praze. Bush, podle Havlova mluvčího Ladislava Špačka, poděkoval České republice za její účast v boji proti terorismu.

Ve čtvrtek 19.září odhalil Havel v centru Washingtonu sochu T. G. Masaryka. Ceremoniálu k poctění prvního prezidenta samostatného Československa se zúčastnila také řada krajanů žijících ve Spojených státech.

V pátek 20.září si Havel společně s někdejší staro-

Socha T.G.Masaryka ve Washingtonu D.C.

stou New Yorku Rudolphem Giulianiem prohlédl místo známé jako Ground Zero. Podle Havla by na prázdném místě měly opět vyrůst mrakodrapy, které k New Yorku neodmyslitelně patří. Havel ocenil statečnost Giulianiho při odstraňování následků teroristického útoku z 11.září 2001 a předal mu státní vyznamenání - medaili Za hrdinství.

V New Yorku se Havel setkal také s Milošem Formanem. Podle ČTK prezident prohlásil, že právě na setkání s krajany a přáteli během svého pobytu "za velkou louží" nikdy nezapomíná. Forman je s přijetím, kterého se Havlovi v Americe dostalo, spokojen. "Je to velice impozující. Ještě jsem nezažil, aby na státní večeři bylo tolik představitelů americké administrativy. Je to výraz úcty, kterou k němu chovají," uvedla agenturní zpráva.

V sobotu 21. září se Havel sešel s bývalým prezidentem Billem Clintonem. Clinton se podle ČTK Havlovi svěřil hlavně s tím, co ho čeká po ukončení prezidentské funkce: "I když už nemáme moc, tak všichni, kteří jsme měli velkou čest zastávat mocný úřad, bychom stále měli být prospěšní společnosti. O to se snažím já a to udělá i Havel."

Dalším cílem Havlovy cesty se stala Florida. Od představitelů kubánské komunity pak převzal ocenění Hrdinové svobody.

Prezident se vrátil do Prahy v úterý 24. září a přivezl s sebou i sbírku uměleckých předmětů v hodnotě několika milionů korun. Sbírkou věnoval České republice krajan žijící v USA, František Khynl.

V ČR byla přečíslována celá telefonní síť

V noci ze soboty 21. na neděli 22. září byla úspěšně přečíslována celá telefonní síť v České republice. V síti Českého Telecomu tak byla změněna čísla téměř 4 milionů pevných telefonních linek. Také u čísel mobilních operátorů byla odstraněna počáteční "0", tato změna se však při volání ze zahraničí neprojeví. Celý proces přečíslování sítě lze vzhledem k rozsahu a náročnosti považovat v historii českých telekomunikací za unikátní, uvádí tisková zpráva Českého Telecomu. Nemění se jen čísla tísňových volání 155, 150 a 158. K přečíslování došlo na základě rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu, který tím reagoval na doporučení Mezinárodní telekomunikační unie za účelem sladění se standardy Evropské unie. Navíc je tak vytvořen prostor pro využití nových služeb a plně liberalizovaného prostředí, které umožňuje vstup konku-

renčních provozovatelů na telekomunikační trh. Nová telefonní čísla lze zjistit na adresách:

<http://www.ct.cz>,
<http://phonequick.cz>,
<http://telefonnicislo.cz>,
<http://www.quick.cz/precislovani>
nebo
<http://telecom.cz/precislovani>
V ČR na informačních linkách 14111 a 1180 a v zahraničí na informačních linkách národních operátorů.

Ze Slovenska

Volby vyhrálo HZDS, ale Mečiar premiérem nebude

Jak v neděli 22. září oficiálně oznámila ústřední volební komise, vítězné Hnutí za demokratické Slovensko získalo 19,5% hlasů, Slovenská demokratická a křesťanská unie premiéra Mikuláše Dzurindy (SDKU) 15,1% a Směr Roberta Fica 13,5%. Překvapivé je, že se poprvé po roce 1992 do parlamentu dostala i Komunistická strana Slovenska (6,3%). Přestože nejvíce hlasů získalo HZDS, největší šance na sestavení vlády má současný premiér Mikuláš Dzurinda, který v pondělí 23. září předložil prezidentovi Rudolfu Schusterovi předběžnou úmluvu pravicových vůdců o vytvoření nové vládní koalice s většinou 78 ze 150 křesel (SDKU s 28 poslanci, SMK se dvěma desítkami a KDH a ANO, které mají shodně po 15 zákonodárcích). Z dalších stran bude mít v nové sněmovně HZDS 36 poslanců, Směr 25 a KSS 11. Po dohodě se zástupci Slovenské demokratické a křesťanské unie (SDKU), Strany maďarské koalice (SMK), Křesťanské - demokratického hnutí (KDH) a Aliance nového občana (ANO), vyloučil Dzu-

rinda možnou spolupráci s Ficem. Podle listu Obroda národa padla myšlenka na spolupráci se Směrem jednoduše proto, že pravicové strany nemají nyní žádný důvod dělit se o moc s další stranou. Prezident Schuster však ponechal do pátku 27. září Vladimíru Mečiarovi jako předšedovi nejsilnější strany prostor, aby se pokusil nalézt partnery pro návrat k moci. Vyjednávat s Mečiarom však odmítla nejen pravice, ale i nová strana Směr, která rovněž odchází do opozice. Tak musel předseda vítězné volební strany HZDS Vladimír Mečiar při vyjednávání o nové slovenské vládě přiznat neúspěch a hlava státu okamžitě pověřila druhého v pořadí, stávajícího premiéra Mikuláše Dzurindu, aby se pokusil sestavit kabinet on. Nově vznikající koalice pravicových stran uvažuje o zeshitlení vlády. Všechny čtyři posty místopředsedů by se měly sloučit s ministerstvy a zrušit by se mělo také ministerstvo privatizace. Na Slovensku vládne více méně spokojenost s výsledky voleb. List Sme napsal: "Slovensko je země zázraků. Z nestandardní a znetvořené politické scény vzkřivil nadstandardní volební výsledek. Poprvé od převratu má Slovensko šanci na vznik programové kompaktní a snad i veřejně prospěšné vlády." Slovenský list spojuje neúspěch Mečiarovy HZDS s rozpadem strany a také s vůdcovou neschopností uspokojivě vysvětlit, jak financoval svou vilu za milion dolarů. Jeho HZDS propadla z 27 procent v roce 1998 na pouhých 19,5 procenta. I výsledek Směru se považuje za velkou Ficovu prohru. Na druhou stranu, Dzurinda je jedním z mála politiků v

postkomunistickém světě, který vyhrál druhé volby, přestože prosazoval tvrdé reformy.

Zahraniční reakce na výsledky parlamentních voleb

Volby se těšily velké pozornosti i ve světě. Byly považovány za klíčové, hlavně z hlediska přijetí Slovenska do struktur NATO a Evropské unie. "Výsledek voleb pomůže Slovensku na cestě do NATO," citovaly českého premiéra Vladimíra Špidlu Hospodářské noviny. V podobném duchu vyznívají komentáře zahraničního tisku, z nichž vybíraly:

<http://www.ceskenoviny.cz>. Podle The Guardian Slovensko volebním výsledkem posílilo své naděje stát se členem dvou hlavních světových organizací. Stejněho mínění je i The Independent. Píše, že slovenské naděje na členství v EU a NATO se zlepšily. The Financial Times vyslovuje jisté obavy, jak dlouho slovenská vláda se svou malou většinou vydrží. Rakouský Die Presse neskryvá překvapení, že se na Slovensku ještě před několika dny nadávalo na nezaměstnanost, korupci a kriminalitu a Dzurindovy dny se zdály být sečteny. Slovenští voliči ale navzdory tomu podpořili jeho setrvání v čele vlády.

Slovenská koruna dělá starosti guvernéru NBS

Slovenská koruna po volbách prolomila další hranici a chvíli se prodávala za 41,86 za euro. Jak uvedl zpravodajský server iDNES, guvernéř Národní banky Slovenska Marian Jusko označil posílení slovenské měny vůči euru v průběhu tří dnů o více než korunu (dvě procenta) za příliš prudké.

Ekonomika

MMF předpovídá zrychlení růstu ekonomiky ČR na 3,2 %

Mezinárodní měnový fond snížil odhad růstu světové ekonomiky. České republice předpovídá zrychlení tempa hospodářského růstu v příštím roce z letošních 2,7% na 3,2%. V porovnání s tempem růstu ekonomik celé střední Evropy tak bude Česká republika letos lepší, ale v příštím roce bude mírně zůstat. Vyplývá to z pravidelné pololetní zprávy World Economic Outlook, kterou 25. září zveřejnil MMF a o které informoval zpravodajský server iHned

ČNB i vláda budou společně bojovat proti silné koruně

Premiér Vladimír Špidla a ministr financí Bohuslav Sobotka se 24. září sešli s guvernérem České národní banky Zdeňkem Tůmou. Dohodli se, že vláda nechá zmrazené devizové příjmy i v příštím roce, aby neposilovala kurs koruny. Nebudou se také vydávat žádné dluhopisy na zahraničních trzích, ale jen na domácím trhu. Obě strany rovněž diskutovaly o kursovém dopadu případné půjčky od Evropské investiční banky na krytí povodňových škod. Podle Sobotky bude půjčka poskytnuta v korunách, ale o objemu se ještě diskutuje. Kurs české koruny je podle guvernéra ČNB stále relativně nadhodnocený. "Česká ekonomika nemá na to, aby udržela takové tempo posilování a korunu vidíme nadále jako relativně nadhodnocenou," řekl Tůma ČTK po setkání. Za výrazným posilováním koruny v letošním roce stojí především očekávání dalšího přílivu zahraničního

kapitálu. Rovněž premiér Špidla potvrdil, že kursově riziko ovlivňuje ekonomiku a obě strany musí tomuto riziku společně čelit a hledat nová řešení na omezení dopadu posilování koruny.

Ministr práce prohrál boj za důchodce

Ministr práce a sociálních věcí Zdeněk Škromach (ČSSD) prohrál 25. září ve vládě svůj boj za vyšší důchody. Lidé, kteří brali penzi už před rokem 1996, dostanou od ledna přidáno o 4%. Kdo však šel do důchodu po 1. lednu 1996, dostane důchod vyšší o 3,8 %. Průměrná výše důchodů se tak zvýší o 215 korun na 7060 korun. "Mezera mezi lidmi, kteří mají vypočítaný důchod podle starého a nového systému, se stále prohlubuje. Je to potřeba srovnat. Proto předkládám vládě návrh, aby důchody přiznané podle starého systému, které jsou nižší, rostly o 5% a ty podle nového systému o 4%," cituje Škromacha deník MF DNES.

Kurzovní lístek ČNB 25. 9. 2002

EUR, 1	30.380
Kanada, 1	19.607
Slovensko, 100	72.454
USA, 1	31.090

Kultura

Režisér Otakar Vávra převzal 64 let starou cenu

Na festivalu v Benátkách převzal 5. září režisér Otakar Vávra z rukou Sophie Lorenové Zlatý pohár, cenu za film Cech panen kutnohorských, kterou získal v roce 1938. "Cenu Otakaru Vávrovi tehdy udělil jakýsi italský institut. Bylo to před válkou, do Benátek nejel, a tak se k jeho rukám nikdy nedostala," vysvětlila ČTK Vávrova partnerka, režisérka Jitka Němcová. Benátský festival, který je

nejstarší filmovou přehlídkou na světě, uvedl Cech panen kutnohorských 5. září ve Velkém kině. Agenturní zpráva připomněla, že Vávrovo jméno bývá spojováno s klasikou érou meziválečného Barandova, husitskou trilogií z 50. let, hrubínovskou Romančí pro křídlovku z 60. let i s monstrózními díly normalizační kinematografie. Režisér pracoval s Adinou Mandlovou, Lídou Baarovou i Zdeňkem Štěpánkem. Za více než 50 let pedagogické činnosti vychoval mimo jiné Evalda Schorma, Věru Chytilovou a Jiřího Menzela. Letos Vávra (91 let) získal za dlouholetý přínos domácí kinematografii prestižní cenu Český lev. Nedávno natočil pro společnost Febio dokument Moje Praha, který je pokračováním jeho prvního, 70 let starého, krátkometrážního snímku Žijeme v Praze. Legendární filmař v něm konfrontuje současnou tvář metropole s tou, kterou poznal v roce 1930, když do ní jako student přijel.

Jiří Grůša získal Seifertovu cenu

Básník, prozaik, překladatel a v současné době velvyslanec České republiky v Rakousku Jiří Grůša byl oceněn Seifertovou cenou za básnickou sbírku Grusas Wacht am Rhein aneb Putovní ghetto. Stal se tak již dvacátým laureátem tohoto prestižního literárního ocenění. Básnická sbírka, za kterou cenu získal, obsahuje verše z let 1973-1989 a mapuje Grůšův život v bývalém Československu i pobyt ve Spojených státech amerických a v Německu. Sběrka byla v České republice vydána v roce 2001 a kritika ji přijala velmi příznivě. Seifertovu cenu uděluje od roku 1986 Nadace Charty 77 a pojmenována je po jediném

českém nositeli Nobelovy ceny za literaturu Jaroslavu Seifertovi. O laureátovi rozhoduje porota, jejíž složení se v průběhu let mění. V minulosti toto literární ocenění získali například Ludvík Vaculík (1987), Jiří Kolář (1991), Bohumil Hrabal (1993) či Milan Kundera (1994). Jiří Grůša se narodil v roce 1938. Vystudoval filozofii a historii na Univerzitě Karlově v Praze, pracoval jako redaktor, politik, diplomat, překladatel. V osmdesátých letech pobýval v USA (literární stipendium) a v Německu v Bonnu. Vydal mimo jiné básnické sbírky Torna, Cvičení mučení, Modlitba k Janince, atd. Jeho poslední publikovanou knihou je Česko, návod k použití.

Sport

Fotbalistům vyšla generálka na kvalifikaci ME 2004

Útočnou smršť a pět branek do sítě jugoslávského brankáře Jevriče přinesla poslední příprava před startem kvalifikace na ME 2004. Již ve 2. minutě utkání poslal Čechy do vedení Vladimír Šmicer, jenž zakončil bleskovou kombinační akci svého týmu. Na 2:0 zvyšoval po přesném rohu Karla Poborského premiérovou brankou v reprezentaci Tomáš Ujfaluši. Standardní situace definitivně rozhodly o vítězi. V 51. minutě Milan Baroš a o čtyři minuty později opět Ujfaluši přesnými hlavičkami zvyšovali na 4:0. Baroš dal výsledku konečnou podobu, když se v 80. minutě proklíčkoval až před Jevriče a chladnokrevně zavěsil. Start zápasu musel být o třicet minut odložen, protože oba celky nastoupily kuriozně ve stejných barvách dresů a bylo třeba je vyměnit.

CÍRKEV VE SVĚTĚ

Pastýřský list slovenských biskupů k evropské integraci

Obsáhlým pastýřským listem s tématem evropské integrace, který je rozdělen do 8 hlavních částí (včetně úvodu), se katoličtí biskupové na Slovensku se v neděli 15. září - na svátek Panny Marie Sedmibolestné, patronky Slovenska obrátili na věřící ve své zemi. Názvy kapitol: Křesťanské kořeny Evropy; Čím je duše v těle, tím jsou křesťané ve světě; Předpoklad jednoty - shoda v základních hodnotách; Ovoce jednoty v Evropě je porozumění a mír; Některé důležité principy; Hledání společných hodnot; Slovensko v rozšířené Evropské unii. Plný text pastýřského listu je k dispozici na internetových stránkách Konference biskupů Slovenska (www.kbs.sk), v rubrice "Dokumenty a vyhlášení".

Kardinál König 50 let biskupem

Před 50 lety byl vysvěcen na biskupa emeritní vídeňský arcibiskup kardinál Franz König. Narodil v roce 1905 v dolnorakouském Rabensteinu. Biskupské svěcení přijal 31. srpna 1952 a 10. května 1956 ho papež Pius XII. jmenoval vídeňským arcibiskupem. Členem kardinálského kolegia se stal 15. prosince 1958 rozhodnutím papeže Jana XXIII. Na úřad vídeňského arcibiskupa rezignoval v roce 1985.

V září zemřeli tři kardinálové

Ve věku 74 let zemřel 16. září vietnamský kardinál Francois Xavier Nguyen Van Thuan. Narodil se v roce 1928 ve staré vietnamské metropoli Hue. Na kněze byl vysvěcen v roce 1953. Biskupem diecéze Nha Trang na jihu země ho v roce 1967 jmenoval papež Pavel VI. Arcibiskupem - koadjutorem Saigonu se stal v dubnu 1975. O několik týdnů později, po převzetí vlády komunisty, byl uvězněn. Na svobodu se dostal až po 13 letech. Od té doby žil v Římě. V roce 1994 ho papež Jan Pavel II. jmenoval místopředsedou Papežské rady Justitia et Pax, v roce 1998 pak předsedou této rady. V roce 2001 se stal členem kardinálského kolegia. Byl již druhým kardinálem, který tento měsíc zemřel. 8. září zemřel brazilský kardinál Lucas Moreira Neves.

23. září ve věku 77 let zemřel po dlouhé nemoci hongkongský arcibiskup, kardinál John Baptist Wu Cheng-chung. Po smrti kardinála Wu má kardinálský sbor 171 členů, z nichž 115 je mladších 80 let. Ti mají právo účasti v konkláve při volbě příštího papeže. John Baptist Wu Cheng-chung se narodil 26. března 1925 na území kontinentální Číny. Kněžské svěcení přijal v roce 1952. Biskupem Hongkongu ho jmenoval papež Pavel VI. v roce 1975, členem kolegia kardinálů se stal v roce 1988 ve Vatikánu. Katolická diecéze Hongkong vznikla 11. dubna 1946. V současné době žije v této sedmimilionové bývalé britské kolonii, která je od července 1997 pod čínskou správou, více než 370 tisíc katolíků. Peking tehdy přislíbil zachování svobod Hongkongu na dobu 50 let. Nástupcem kardinála Wu se stane biskup-koadjutor Joseph Zen Ze-kiun (70), ustanovený v roce 1996. Biskup Zen je

znám jako ostrý kritik čínských komunistických úřadů a čínské vlády. Od roku 1998 nesmí vstoupit na území kontinentální Číny poté, co při svém projevu ve Vatikánu pranýřoval náboženský útlak v Číně. Kromě toho neúnavně kritizoval postup čínských komunistických úřadů vůči přívržencům hnutí Falun-Gong. Svou víru mohou v Číně svobodně vyznávat jen příslušníci tzv. Čínského katolického národního sjednocení, založeného v roce 1957, které spolupracuje s komunistickým režimem a nemá žádné vztahy se Svatým stolicí. Příslušníci katolické církve - věrné Svatému stolci - jsou úřady pronásledováni. Rovněž diplomatické styky mezi Svatým stolicí a komunistickou Čínou byly v roce 1957 přerušeny. Svatý stolec však udržuje diplomatické styky s Tchajwanem.

Pontifikát Jana Pavla II. je pátý nejdelší

Délka jeho služby v čele katolické církve 16. září překonala pontifikát papeže Hadriána I., který žil na konci 8. století. Podle historiků stál nejdéle v čele katolické církve apoštol sv. Petr, a to 34 nebo 37 let (přesný údaj neexistuje). Více než 30 let, přesně 31 let, 7 měsíců a 21 dnů, stál v čele církve Pius IX., jehož pontifikát trval od června 1846 do února 1878. Třetího nejdelšího pontifikátu dosáhl v letech 1878-1903 jeho nástupce Lev XIII. (25 let a 5 měsíců), čtvrté místo patří papeži Piu VI. (1775-1799). Ten řídil katolickou církev celkem 24 roků, 6 měsíců a 7 dnů. Polský kardinál Karol Wojtyła (nynější papež Jan Pavel II.) byl zvolen do čela církve 16. října 1978, a stal se tak prvním neitalským papežem po 455 letech. V době volby mu bylo 58 let.

Úmrtní oznámení

*Kdybys vážil hříchy,
Pane Bože,
kdo by obstál?*

Žalm 129

*S velkou bolestí v srdci oznamujeme všem přátelům
a známým, že Pán života a smrti povolal na věčnost
našeho milovaného tatínka*

Karla Halvu

Odešel náhle bez slova rozloučení 24. září 2002 ve věku 55 let. Narodil se v malé moravské vesničce Brněnec u Svitav. Své dětství prožil v Mariánských Lázních, kam se jeho rodiče po komunistickém puči přestěhovali. Do Spojených států přijel na pozvání kamaráda po sovětské okupaci Československa na jaře 1969. Vzhledem k situaci ve vlasti se rozhodl zde zůstat. Zemřel v Seattlu, WA, kam se v roce 1990 přestěhoval, a kde byl též 28. září 2002 i pochován, v blízkosti hor a lesů, které tolik miloval. Za spásu jeho nesmrtelné duše byly odslouženy dvě mše svaté - 29. září a 3. října - v kapliče chicagského Velehradu, jehož byl dlouholetým členem.

Jménem všech pozůstalých o tichou modlitbu

i vzpomínku prosí synové

Jiří Halva - Forest Park, IL

Edward Halva - Seattle, WA

A nastaly hrůzy v lidských duších...

Jsou to badatelé a astronauti, kteří pátrají, zda ve vesmíru je planeta nebo jiné těleso, na němž je možný život, tedy jestli tam vzduch a především voda, neboť voda je zdroj, který podmiňuje život u nás na Zemi. Byly vynaloženy již závratné sumy peněz na výzkum v této oblasti, leč dosud jistoty není dosaženo.

Voda je k životu potřeba, vždyť i v našem běžném životě lékaři radí dospělému člověku požívat denně 2 litry tekutin, tedy vody jakkoli upravené.

V letošním srpnu lidé ve střední Evropě prožili ke své hrůze, že voda a oheň jsou dobrý sluha, ale zlý pán.

Veškerý evropský tisk, televizní a rozhlasové stanice vzrušujícím způsobem přinášely zprávy o hrůzách, které prožívali lidé v zatopených oblastech, v nichž došlo ke zřícení jejich domovů a ztrátám na lidských životech. Zejména v jižních Čechách došlo k nepředstavitelným ztrátám všeho, co vytvářelo normální lidský život.

Helikoptéry zachraňovaly lidské životy, čtyři tyto stroje létaly nad ohroženými částmi města Písku a ze střech a vyšších bytů evakuovaly hlavně starší a nemocné lidi a děti. Hukot vody valící se ulicemi a hřmot strojů nad nimi budil úzkost a hrůzu v davech bezmocně přihlížejících lidí. Přicházeli lidé s kamerami a fotoaparáty, aby tuto zkázu zachytili pro budoucnost. Evakuace lidí započala již v nočních hodinách, což ztěžovalo práci všech obětavých záchrannářů z řad hasičů, policie, vojáků i stovek dobrovolníků.

Rozhlas a televize informovaly občany o zkáze, která postupovala od jihu k severu, při čemž největší obavy byly o Prahu. Tam, zejména v Karlíně, se zřítily domy a celé ulice byly evakuovány, protože nebezpečí hrozilo všem. V obci Záhlehlce ze 120 domů zůstalo stát jen 30 chalup. V Ústí nad Labem, v Litoměřicích a dalších městech a obcích prožívali lidé hrůzu, která nastala tak silně, že byly obavy o jejich životy.

Dnes, kdy jsou psány tyto řádky a kdy nastává doba sčítání škody na lidských životech i škody věcné, prorokují psy-

chologové, že lidé ponесou následky svých prožitků na svém duševním zdraví po pět i více roků. Zbývá nám tedy zamyslet se nad lidským konáním i v minulosti a vzpomenout si na prst Boží, který zde vyzývá ke změně myšlení. Nutí nás k tomu pohled na hromady věcí a předmětů, které jsme zničené a jako nepotřebné viděli v ulicích vyházené při vyklizování bytů a nyní velkými bagry shrnované a nakládáné do nákladních aut a sypané na skládky. Toť výsledek konzumní společnosti. Šlo o věci cenné, o kterých jsme si mysleli, že bez nich nemůžeme žít, šlo o rodinné památky po našich předcích i o bohaté svědectví historické, o doklady, smluvní závazky a konečně o dům, náš domov. Není to však poprvé, kdy lidstvo trpělo a bylo postiženo válkami, nemocemi (mor, cholera) či jinými přírodními katastrofami a jen těžko se vzpamatovalo.

Lidská touha po výškách a dálkách, po nových objevech jde dál a dál, lidé přehodnocují hodnoty života a snaží se obnovovat ztracené, přežité a vše, co bylo kladné.

Ani naše generace nebyla ušetřena takového vývoje a tu je třeba vzpomenout a nezapomínat na nedávno minulou dobu, v níž se přehnala světem první a druhá světová válka a po ní záplava světa komunismem.

I v té době lidé ztráceli majetek, výsledky celoživotního snažení, ztráceli životy (191 poprav za Gottwalda, 47 za Zápotockého a 6 za Novotného). A ztráceli svobodu, tedy to nejcennější, co k životu potřebovali. Tady jdou statistiky do statisíců. A byly již mnohokrát zveřejněny statistiky o zastřelených na hranicích, utlučených lidí na tak zvané státní bezpečnosti a v kriminálech a koncentracích. Tam byli bez jakéhokoli majetku. Ani to nuzné a chatrné vězeňské oblečení nebylo jejich. Zůstali naří a to bydlení na celách a hlídače si museli bohatě zaplatit z toho co jim bylo dáno za nucené dobývání uranové rudy pro cizí velmoc Sovětů.

Byli mnozí, kteří dostávali desetitisícové účty za „pobyt“ v Leopoldově, na

Mírově či Valdicích, neboť tam drali jen peří, lepili krabičky nebo olupovali malé cibulky, při čemž se nesměla žádná ztratit. K tomu všemu přistupovaly těžké nemoci způsobené podvýživou, úrazy, šikanováním, korekcemi a jinými komunistickými vymoženostmi.

V tomto prostředí dožívali lidé z odboje první světové války, legionáři i odbojoví pracovníci z druhé světové války.

Ocitl jsem se na nemocničních celách díky prof. MUDr. Karlu Kochovi, také politickému vězni, když jsem na zvláštním oddělení na nových samotkách onemocněl zápallem plic a pohrudnic s exudátem. To musím vzpomenout vzácného člověka, papežského prelata a kanovníka od Sv. Víta v Praze, doktora bohosloví, práv a filosofie Dr. Čiháka, který docházel k mému lůžku dvakrát denně a vlídnými a hřejivými slovy povzbudil moji mysl, neboť on věděl, že jsem na pokraji života a smrti. Zachraňoval moji zraněnou duši, zatímco prof. Koch léčil mé tělo. V těch chvílích mi vždy tanula na mysli slova: „Byť se mi dostalo jíti přes údolí stínu smrti, nebuduť se báti zlého, neboť ty se mnou jsi. A prut Tvůj a hůl Tvá, toť mě potěšuje.“ (Žalm 23, 4)

Žije nás dosud již jen málo, kteří se vrátili domů až v roce 1968. Zůstalo jen zraněné tělo a prohlašují-li dnes psychologové o postižených povodněmi, že se jim jejich nynější těžké prožitky budou projeovat na psychice po 5 i více roků, mají pravdu. I my jsme postiženi hrůznými prožitky na svých duších ještě dnes, kdy po 40 či 50 letech trpíme například výkřiky ze sna, záchvaty pláče, nedůvěrou k lidem a pocity nejistoty v politické oblasti, která není stabilizována v žádném směru veřejného života. Ve státní správě, ve spravedlnosti a právu vůbec, ekonomice, financích atd. Jde o věci veřejně známé, velmi bolavé.

Snad taková událost jako byly nynější hrůzné povodně bude chápána také jako zdvižení varovného prstu, ať Božího, nebo osudového. Snad dojde ke změně myšlení a přehodnocení konání společnosti.

Josef Dolejší, Česká republika

OPORA DUCHOVNÍ A SVĚTSKÁ

K osmdesátinám Václava Jiřího Vostřeze

Letošního podzimu se dožívá osmdesát let Václav Jiří Vostřez.

Má nesmírné zásluhy především na rozvoji a kultivaci československého ducha. Československý duch je formován v báni Boží a zákonech Božích. Svou snahou po dokonalosti za všech okolností, po vzoru Kristově, láskou ke každému bez rozdílu a všemu, co s tím souvisí, dosáhl nyní v pozemském pojetí neporovnatelného stupně vyspělosti. To se projevuje především v naší stupnici hodnot.

Československý duch se však v poslední době vyvíjel a bujel jen v exilu, neboť doma se otevřeně vyvíjet nemohl. Pravý československý duch druhé poloviny 20. století není nikým lépe představen než právě osobností Václava Jiřího Vostřeze. V normálních poměrech by nepochybně bylo víc takových jako je on. Nebýt pohnutého období posledních 64 let, kdy nacismus byl nejdříve nahrazen socialismem Národní fronty, pak vládou komunistů a v poslední době neokomunismem.

Až na pár podrobností se všechny tyto „ismy“ podobají sobě jako vejce vejci. Jako všude ve světě, jejich vliv i na československého ducha měl být jako morová epidemie. Ale nebyl. Nalákají vždy své oběti nehorázně lživými sliby. Pak s nimi zatočí jako podle starého českého přísloví: „Čiň čertu dobře, peklem se ti odmění.“ Svorných je nepočítaně a noví, neznalí stále přicházejí a pak platí (za svou neznalost, když už ničeho víc, tak významu tohoto přísloví).

Nemohlo to tak dopadnout s Václavem Jiřím Vostřezem? Nedopadlo. Naopak, na lidi jako je on vlast vždy čeká. Co je na něm k obdivu? Mnoho. Odlišuje od svých vrstevníků a žijících soukmenovců. Důrazem na hodnoty ve svém životě a práci. Hledáním vedení a pomoci Boží v modlitbě i jinak. To je něco, co se ve všeobecném zmatku dnešního života ztrácí. Jen málokdo si nenechá vzít svou Bohem danou podstatu. Bez ní se však nedá nic doko-

nalého udržet ani nic nového postavit.

Není zde ani zdaleka místo na to, aby se mohlo popsat vše, o co v osobnosti Vostřeze jde. Několik příkladů a epizod z jeho života by mělo postačit k osvětlení.

Komunistické zlo přišlo do Československa s počátkem jeho dospělého života. Postavit se proti němu bylo v té době přirozené. Důsledky ale pak byly celoživotní. Nejprve, ze dne na den, přerušování celého dosavadního života. Nucený odchod do zahraničí, včetně rozloučení se se snoubenkou. Potom zcela odlišné životní prostředí a bezprostřední zapojení do exilové práce. Vše zcela jiné, než na co se mohl kdy připravit.

Zdálo by se, že takových, jako on, bylo mnoho. Kdo z těch mnoha se však zapojil do exilové práce hned? Kolik z těch mnoha se zapojilo do exilové práce kdykoli později? Kdo z těch mnoha se sám označuje za exulanta a pro národ nikdy nehnul ani prstem nebo se zaprodal kolaborantům různých odstínů? Kdo z těch mnoha nejen, že nehnul ani prstem, ale naopak škodil spoluprací s autoritami, ať již to byli autority přímo komunistické nebo jinak nastrčené. Kdo tápal, aby se čas od času nechal manipulovat československou tajnou policií v zahraničí, aniž by o tom třeba i věděl. Ten, kdo nikdy nezklamal, jako Vostřez, pak musí vynikat nad ostatní. Přirozeně.

Ve vlasti nejlepší lidé hynuli jako psi v koncentračních táborech za nacismu a komunismu a spoléhali na pomoc exilu. Kolik lidí v emigraci se však zapojilo do exilové práce a pomoci vlasti účinnými prostředky, třeba jen finančně? Vostřez, na příklad, svou práci pro Křesťanskou akademii v Římě přispíval, nejen finančně za sebe, ale organizováním předplatitelů z Kanady a z celého světa. Tak měl český katolický tisk po dlouhá desetiletí platformu pro intelektuální rozvoj. Ani tento vliv na vývoj československého ducha nebyl malý.

Duch není žvanec na přežití, i když všelijaké autority, skutečné i neskutečné, se snaží omezit život jen na to. Lidi

musí mít víru, aby mohli mít naději v době, kdy se vše kolem bortí. Vostřez měl hlavní zásluhu třeba na tom, že se socha Panny Marie v exilu dostala do Prahy v co nejkratším čase. Jako vždy to bylo přes odpor mnoha vlivných nepřátel. Nyní vévodí Praze ze zahrady Premonstrátského kláštera na Strahově.

Duch národů se nemůže rozvíjet a veřejně projevovat v době totality jakéhokoli jména. Pokud se neudrží, ochabuje a později zapomíná. Vostřez to pochopil a s nadšením se zapojil do akce na obnovení mariánského sloupu v Praze. Národní minulost má své symboly a jsou mezi nimi ty, kterými je národ spojen s Bohem. Ty mají ukazovat národu cestu. Současně mají připomínat bezbožníkům, jakou cestou národ šel a kam míří.

Pokud národ trpí, exil nesmí přestat ve svém úsilí o změnu. Ve 20. století se na území historických zemí vraždilo jako nikdy před tím. Za nacismu vraždili domácí obyvatelstvo cizinci, v době předúnorového socialismu a za komunismu pak místní lůza, vše s pomocí státního aparátu. Nyní v neokomunismu se v Čechách loupí za denního světla jako nikdy před tím.

Všechny státní aparáty mohou dělat, že se jich to netýká, pokud se něco takového děje. Nemohou ale smazat svůj podíl na vině. Ve dřívějších „ismech“ se obyvatelstvo terorizovalo na soudech, ve vězeních a koncentračních táborech, teď se nechává terorizovat bez soudů loupežemi.

Jsou mnozí doma i v zahraničí, kterým nic takového nevadí a buď kolaborovali nebo kolaborují. Československý duch ale nebyl nikdy duch kolaborující. Vostřezův exil a organizace, které většinou vedl nebo ve kterých se účastnil, nikdy nekolaborovaly se zlem. Tím se odlišuje od samozvaných vůdců v zahraničí i doma.

Vostřezova starost o československého ducha nebyla jen tendenčně ohebná. Ve svých organizacích, publikacích a zprávách třeba vždy zdůrazňuje

nezadatelná práva Podkarpatských Rusů na vlast a domov. Jeden za všechny a všichni za jednoho, tak jak jsme na to zvyklí.

V době největšího zoufalství, kdy se zdálo, že komunismus přetrvá věky, ještě dávno před převrácením v roce 1989, pořádali Vostřez Poutě národní obrody k Panně Marii v exilu. Ta tehdy ještě stála v zahradě benediktýnského kláštera v Listě, předměstí Chicaga, ve státě Illinois v USA. Při té příležitosti pořádali symposia s dobovou a národní tematikou. Prozřetelnost mu říkala, že komunistické zlo padnout musí. Vlával lidem do srdcí naději v době, kdy už tam žádná nebyla.

Správný duch národů je důležitý. Bez něho se vše zvrhne v primitivnost v

činění (vraždy a loupeže) a zvířecost (nekulturnost). S ním, naopak, vše směřuje k lidství.

Václav Jiří Vostřez se narodil 26. září 1922 v Záhornici na Opočensku. Jen výpis všech organizací, které jako předseda během svého exilového života řídil, či akcí, které zorganizoval, nejen pro českou exilovou ale i anglicky mluvící kanadskou veřejnost a stejně tak, akcí a podniků v popřevratové Československé a později České a Slovenské republice, by asi zabral víc místa než celý tento článek.

Z jeho světského, politického působení možno, pro nedostatek místa bez souvislostí vlivu na českého ducha, jen zaznamenat jeho dlouhodobé působení a současné předsednictví v Republikánské

straně v exilu, dále jeho dlouholeté působení, v poslední době jako mluvčího, ve Stálé konferenci křesťanských veřejných pracovníků československého exilu a stejně tak dlouhodobou činnost, včetně předsednictví, ve Společnosti národů střední a východní Evropy. K tomu můžeme přičíst ještě jeho účast na všem ostatním dění v exilu i doma.

Vostřezův příspěvek k vymezení pojmu československý duch není tedy nic méně než monumentální. Jednou větou, v československém duchu vyrostl a žil a podle toho také k němu přispěl. Vše to jistě brzy bude, jak si zaslouží, předmětem plného literárního a historického zpracování.

Otilie Zolmanová

Prst Boží nebo Trest Boží

Jistě se dnes mnohý z nás zamyslí nad přírodními katastrofami, které postihly celý svět. Je to příroda, nebo Boží varování? Při dnešním morálně zkaženém světě se není čemu divit, kdyby Pán Bůh nad námi mávnul rukou.

Po rozpadu komunistického Sovětského Svazu, jsme si mysleli, že se lidé změní k lepšímu. Jak však vidíme, lidstvo je ještě mnohem horší. Celý svět je dnes tak morálně špatný, že bychom se nemuseli divit, kdyby Pán Bůh seslal na nás mnohem větší pohromu než byly letošní záplavy v Rusku, Číně, Indonésii, České republice, Rakousku, východním Německu, Francii a Španělsku. V Austrálii naopak velké sucho, jakož i letošní sucho zde ve Spojených státech zanechává následky.

Před trestem Božím jsme byli varováni vizionáři, kterým se zjevila Panna Maria ve Fatimě, Lurdech, Medjugorje a jiných místech skoro po celém světě.

Po každém takovém varování docházelo k válečným konfliktům. Po První světové válce se v Německu dostává k moci fašismus s nenávistí vůči jiným rasám. Rovněž v Rusku se dostává k moci ještě horší a nebezpečnější ďáblův výplod komunismus. Dochází k druhé světové válce, v které byl poražen nacismus, ale neopatrností tak zvaného demokratického světa se dostává k moci ještě větší komunismus! Po 40 letech jeho hrůzovládě však zásluhou Pany Marie dochází dech, Sovětský Svaz se částečně rozpadává, ale opět nedbalostí svobodného -

demokratického světa idea ďáblova komunismu zůstává a ještě se více rozlézá do svobodného světa.

Není světový obchod dalším ďáblůvým tahem na jeho šachovnici k zničení Ježíšovy katolické církve? Vypadá to tak.

Začíná světový terorismus. Napadení několika vojenských základů venku. Napadení letadlové lodi v Jemenském přístavu. Zpravodajská a špiónážní služba Spojených států nepracuje a neinformuje vládu o nebezpečí teroristických akcí, které mohou být přímo na půdě Spojených států. Hlavní teroristé jsou klidně vycvičováni na amerických výcvikových místech.

Nečekaně dochází k teroristickému útoku na obchodní centrum v New Yorku a na Pentagonu ve Washingtonu D.C. Obrovské škody a ztráty na životech. Nastává zděšení, lidé se obrací k Pánu Bohu a k modlitbě. Na jak dlouho? Na chvíli, než jim, jak se říká, otmulo.

Hledá se původce tohoto ďábelského plánu. Byl nalezen v osobě Bin Ladena, saúdskoarabského občana žijícího v Afghánistánu pod ochranou ďábelského režimu Talibanu.

Americká vláda se rozhodla odstranit moc tohoto ďábelského režimu a přivést hlavní viníky před soud. Za rok se podařilo Taliban rozbit, ale viníci, o které šlo, nejsou stále dopadeni a jsou stálým nebezpečím. Dnes se na jevišti opět po válce v Kuvajtu objevuje Sadám Hussein - prezident státu Irák. Tento samovládce byl podporován Spojenými stá-

ty ve válce proti Iránu. Je to hrdlořez typu Hitlera a Stalina, ničeho se neštítící. Ve válce proti Iránu mu Americké státy dodaly nervové a biologické zbraně, které použil proti Kurdům. Bylo zjištěno, že tyto zbraně byly použity v Kuvajtu na zkoušku. Armáda iráckého diktátora byla zaskočena a stačilo několik dní k jejímu zlikvidování a tím i odstranění Hussaina. Tehdejší prezident, otec dnešního prezidenta G. Bushe, však čaru v pisku, aby byl nějaký konflikt pro pozdější dobu. Jestli to byla správná prozíravost posuďte sami.

Dnes pan prezident Bush mladší horuje pro válku proti Iráku a jeho prezidentu Husseinovi. Jelikož nechce jít do války sám, hledá podporu vedoucích druhých států. Pár je pro, ale většina se staví proti tomuto plánu. Odvolávají se na Spojené národy.

Podívejme se na Rusko, jehož prezident pravý bolševik a státník, který je pro obnovení mocného Sovětského Svazu, měl za prvé volnou ruku napadnout Čečensko a po případě Gruzii, kde se schovávají v horách čečenská povstalec. Za druhé nedávno udělal s Husseinem obchodní smlouvu a za třetí nemůže zapomenout, že Spojené státy stály proti Sovětskému Svazu ve válce v Afghánistánu.

Dalším takovým spojencem je Čína, stále komunistická, dělající však obchod se Spojenými státy, ale při tom čekající na příležitost napadnout Tchajwan, na který si dělá nárok.

Jak to vypadá, nebude to jen malá válčička, ale může to být opravdová velká a strašná atomová, nervová a biologická válka.

Nebude to jen Boží varování, ale dokonce trest Boží.

Karel Švec

Nejsrdečnější blahopřání k narozeninám 16.října

Adélce Vackové

Pevné zdraví, hodně štěstí a Božího požehnání, abys byla ještě dlouho mezi námi,
drahá Adélko Ti z celého srdce přeje bratranec

Roger Dvořák.

Díky především za Tvou velkodušnou lásku ke mně a svým bližním.

Připojujeme se k blahopřání a jsme na Vás velmi hrdí, že již čtyři generace udržujete dědictví otců výbornou znalostí českého jazyka a kultury. Váš pradědeček a prababička z Koukolovy strany byli u založení prvního českého kostela v Chicagu roku 1863. Brzy na to přijeli do Ameriky z Čech Sládkovi, Neužilovi a Dvořákovi, kteří též měli zásluhy o udržení naší víry a Vy zdárně pokračujete v jejich slépějích. Děkujeme Vám, za Vaši obětavou práci v českém katolickém společenství a v našem Velehradě a také za dlouholetou reprezentaci našeho krajanského společenství u chicagské arcidiecéze.

Kéž Vám Bůh do dalších let žehná a Panna Maria vás ochraňuje.
To Vám v modlitbě vyprošují

Fr. Dušan Hladík a celá Česká misie v Chicagu

17.října 2002 se dožívá význačného jubilea

75 let Karel Chrobák

K Vaším milým narozeninám Vám přejeme hojnost Božího pokoje v duši, stále zdraví tělesné a neutuchající životní optimismus. Milý Karle, přijměte náš vřelý dík za veškerou práci vykonanou na národa roli dědičné v mnohých chicagských organizacích. Především děkujeme za neúnavnou, obětavou a naprosto nezištnou službu v církvi, za přísluhování u oltáře a předčítání Božího slova při našich krajanských bohoslužbách, za organizování mariánských večeradel a bratrstva Živého růžence, jakož i za práci tajemníka České misie a Česko - amerického kulturního střediska Velehradu a stálého redaktora a pečlivého korektora Hlasů národa. Děkujeme Vám za aktivní pomoc při organizování kulturních akcí, mikulášských besídek, katolických dnů a dalších zábavných podniků a za dlouholetou činnost v Jednotě Orla v Chicagu a všechnu ostatní práci v dalších českých organizacích i za vytváření a prohlubování pěkných vztahů s věřícími bratrského národa slovenského. Kéž Vám to vše Pán Bůh mnohonásobně odmění.

**Ukládáme Vás do svých srdcí a do svých modliteb
a provoláváme radostné Mnogaja ljeta - něch žije, žije nám...**

***Fr. Dušan Hladík, bratři a sestry z chicagské Jednoty Orla
a všichni přátelé z České misie a Velehradu v Chicagu***

Srdečné blahopřání

22.října 2002 se dožívá
významného
životního jubilea

85 let

Cyril Příkazský

dlouholetý starosta
Jednoty Orla v Chicagu

*„Vzhůru Orle slovanský...“
hojnost Božího požehnání, dobré zdraví
a všechno nejlepší do dalších let Ti ze srdce
přejí Orlové a Orlice z Chicaga.*

K blahopřání se připojuje i Fr. Hladík a přátelé
z České misie v Chicagu s upřímným díkem
za neúnavnou a obětavou práci
pro naše krajanské společenství.

Vřele upřímná vzpomínka na mého drahého manžela

*V náručí Boží, odkud jsme vyšli,
jednou se, Pepo, shledáme zas!*

*S bolným srdcem vzpomínám na den,
kdy mne zasáhla ještě těžko překonatelná bolest.
Letošního 14.října tomu bude totiž už šest let,
co mě předešel na věčnost můj milovaný manžel*

Josef Kejla

mistr krejčovský

V pokorné odevzdanosti do vůle našeho Stvořitele jsem přijala
i tuto bolestnou ztrátu v pevné křesťanské naději,
že až si Všemohoucí tvůrce všehomíra zavolá mne,
zcela určitě se zase shledáme.
I když jsi mě tu zanechal o samotě, samotná nejsem,
protože, drahý Pepo, do našeho shledání
žiješ stále v mém srdci.

*Mše svatá za mého manžela bude obětována
v sobotu 12.října 2002 v 6.15 hod. večer
v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru.*

Děkuji Vám všem, kdo jste mého Pepička znali,
vzpomenete-li si na něho se mnou v tiché modlitbě.
Z hluboké vděčnosti za 56 dlouhých a přece
tak krátkých let společné cesty životem
tuto něžnou vzpomínku věnuje

BOŽENA (BETTY) KEJLOVÁ, manželka

Bolestná vzpomínka

*Dne 28.října 2002 uplyne rok od chvíle, kdy byla
Pánem života a smrti povolána na věčnost
moje nenahraditelná přítelkyně*

Jozefína Štangová

Mše svatá za spásu její duše bude obětována
v sobotu 2.listopadu 2002 v 6.15 hod. večer
v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru.

*Děkuji všem, kdo si na moji přítelkyni Jozinku
vzpomenou se mnou v modlitbě.*

Betty Kejlová

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050

(773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

Robert Vlach

Právní služby

1. dopravní přestupky včetně
2. jízdy v opilosti
3. suspenze a revokace řidičského průkazu
4. bankroty
5. kup a prodej nemovitostí
6. rodinné záležitosti, pozůstalosti
7. emigrační záležitosti
8. trestní právo

Mluvíme česky

6904 W. Cermak Road
Berwyn, IL 60402
Tel. (708) 795 - 4400

Prodejna českého křišťálu a porcelánu

Vám nabízí

tradiční český broušený křišťál
ružový porcelán

karlovarský porcelán

sklo s dekorem „vysoký smalt“

exkluzivní sklo v limitovaných sériích
doplňkové zboží a miniatury

CRYSTAL STARS INC. Český křišťál a porcelán

131 S. Northwest Hwy
Park Ridge
(Northwest Suburb of Chicago)
IL, 60068

Tel: (847) 696 - 0035

Můžete nás navštívit na naší webové adrese:
www.czechcrystalonline.com

„KARLIN WEDNESDAY DANCES“

admission only \$ 2 at the door

“2002”

“Czech food” from 5.30 - 7.30 PM

call for reservations: 216 - 661 - 4726

Dancing from 7.30 - 10.30 PM

**Karlin Hall and Club 5304 Fleet Ave,
Cleveland, OH**

For details call: 216 - 883 - 4760

October

2: MAGIC BUTTONS

9: JOE HANSLIK

16: FRANK SPETICH

23: BEN LANDFELD

30: FRANK MORAVCIK

November

6: HOMESTEADERS

13: BUTTON BOX CONNECTION

20: SOUSEDKA - FRANK MORAVCIK

27: HAPPY TIMERS

L & J LOUNGE

pod novým vedením

Otevřeno 7 dní v týdnu

Pondělí – čtvrtek:

od 1:00 PM do 1:00 AM

Pátek: od 1:00 PM do 3:00 AM

Sobota: od 1:00 PM do 3:00 AM

Neděle: od 1:00 PM do 1:00 AM

ČESKÉ JÍDLO ČESKÁ MUZIKA

Telefon: (708) 788 - 9570

6513 W Cermak Rd.

Berwyn, IL 60402

Your source for
Czech books and Czech music

czech-books.com

Call for catalog

Toll-Free 1-877-287-1015

or e-mail us : mail@czech-books.com

Hledáte babysitter pro své děťátko?

Come & Go, full time nebo part time?

Zkontaktujte se se mnou.

Je mi 21 let a děti mám moc ráda.

Alena

Home Ph. 773 - 427 6519

Cell Ph. 773 - 805 6519

LOW COST PHONE RATES

PROVIDED BY A TOP TOUR CARRIER

COUNTRY	CITY	CALL A CELLPHONE
Austria.....8 c		34 c
Bulgaria.....22 c	Sofia .....14 c	
Croatia.....23 c		42 c
Czech Rep.....14 c	Prague.....9 c	32 c
Hungary.....16 c	Budapest 14 c	35 c
Israel.....9 c		25 c
Poland.....13 c	Warsaw.....9 c	33 c
Romania.....23 c	Bucharest 15 c	30 c
Russia.....17 c	Mosc./S.Pet 9 c	21 c
Slovakia.....18 c		24 c
Slovenia.....18 c		32 c
Ukraine.....20 c	Kiev.....13 c	25 c
Yugoslavia 27 c		

USA - CANADA - EUROPE ... 6 c to the following:

USA (state - to state)...CANADA...UK (England)...FRANCE
GERMANY...ITALY...NETHERLANDS...SPAIN

Direct dial ... Full customer service

No minimums ... No monthly fees ... 6 second increments

For information, or to order this service,

Call 1-800-361-7870

International Business Callers

Call us if you would like to be a sales agent

Česká restaurace ve Vermilion Ohio

Potřebuje 2 lidi do kuchyně.

Nejlépe manžele nebo dvojici.

Vaření, vydávání jídel a lehký úklid.

Není třeba zkušeností, zaučíme Vás sami!

Byt se zařízením nad restaurací
k dispozici.

Volejte na číslo 440 - 967 7182

nebo ráno na 440 - 835 4092

Věra Lich

OBJEDNEJTE SI POLITICKÝ ČTRNÁCTIDENÍK

HLASATEL

Nejstarší česky píšící noviny publikované
v Americe, mající své čtenáře po celých USA
i jinde. Servis nezávislých komentářů,
zpravodajství a informací z ČR
a z krajanského života.

Pište si o ukázkové číslo zdarma na adresu:

HLASATEL, 2470 Brunswick Circle, Unit B1
Woodridge, Illinois 60517

Úmrtní oznámení

S bolestí v srdci oznamujeme všem přátelům a známým, že dne 30.srpna 2002 byl po krátké nemoci povolán na věčnost náš milovaný manžel, tatínek, dědeček, bratr a strýc, pan

Ing. JUDr. Antonín Vít

bratr našeho bývalého českého misionáře v Chicagu Rev. Vojtěcha Víta OSB

Narodil se v Polici nad Metují 11.března 1928.

Byl vynikajícím odborníkem v textilním průmyslu a profesorem na Vysoké škole textilní v Liberci.

Prožil 47 šťastných let se svou manželkou Ludmilou, byl pečlivý otec a starostlivý dědeček. V době komunismu rodina mnoho vytrpěla kvůli bratru Fr. Vojtěchovi, který jako český misionář působil v exilu.

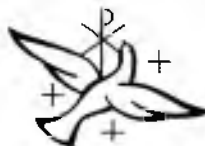
Zemřel v nemocnici v Ústí nad Orlicí 30.srpna 2002.

Mši svatou za něj budeme obětovat u Panny Marie Svatohorské v Chicagu v sobotu 9.listopadu v 6.15 večer

Děkujeme všem, kteří ho znali, za vzpomínku v modlitbě.

Ludmila Vítová, manželka
Jaroslav a Radek, synové s rodinami
Stanislav Vít, bratr s rodinou

Úmrtní oznámení

Kéž dosáhneme sladké vpluti na křídlech, která nepadají do hnízda k Otci v jeho ráji!

Eduard Dvořák M.D.

Naplnění křesťanskou nadějí na konečné shledání, oznamujeme všem přátelům a známým, že se navrátila do Otcovy náruče

Vilma Martínková

Manželka zesnulého Svatopluka, plukovníka generálního štábu Československé armády.

Narodila se 1.února 1911 ve Slezské Ostravě a na věčnost se odebrala, posílena svátostmi nemocných, 20.září 2002 v Ciceru.

Po mši svaté za spásu její duše v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru 24.září 2002 byla uložena k odpočinku v očekávání radostného vzkříšení na hřbitově Královny Nebes.

Paní Vilma byla významnou pracovníci Československého exilu chicágské oblasti. Obzvláště vynikala jako oblíbená učitelka české katolické sobotní školy.

Děkujeme všem, kdo sdělili spolu s námi její ztrátu a vzpomenu si na ni v modlitbě.

Emilie, dcera s manželem Eduardem Dvořákem M.D.

Zdeněk Štěpán, syn s manželkou Lindou
vnoučata: Václav, Jaroslav, Vlasta,
Ludmila, Eliška, Růženka a Žofie
Příbuzní v České republice

Úmrtní oznámení

Dne 12.září 2002 navždy dotlouklo srdce našeho milovaného tatínka a dědečka, pana

Josefa Bárty

Narodil se 19.ledna 1914 v Radošicích u Plzně.

V roce 1941 se oženil manželkou Anastázií, se kterou prožil 57 let šťastného manželství. Jako člen pohraniční stráže byl nucen hned po únoru 1948 emigrovat a přes tábory v Německu se rodina dostala v létě 1949 do USA. Zde pracoval nejdříve na farmě v Jižní Dakotě, potom se rodina přestěhovala do Chicaga, kde pracoval jako pekař.

Zemřel 12.září 2002. Rozloučili jsme se s ním v sobotu 14.září 2002 v kostele sv. Odila v Berwynu a jeho tělesné pozůstatky byly uloženy na hřbitově Panny Marie Královny Nebes vedle jeho manželky.

Budeš s námi dál žít ve vzpomínkách na Tvoji lásku k nám.
Joseph Bárta, syn s manželkou Darlene
Jiey a Dany vnuci

Úmrtní oznámení

S bolestí v srdci oznamujeme všem přátelům a známým, že 22.září 2002 odešel na věčnost náš milovaný manžel, tatínek a dědeček, pan

František Belka

Narodil se 18.prosince 1917 ve Vracově na Moravě. Po komunistickém puči odešel za hranice do Rakouska, kde v uprchlickém táboře uzavřel sňatek s manželkou Ludmilou s níž pak v harmonickém manželství prožil 54 let. V roce 1949 emigroval do Kanady, kde přes deset let pracoval u železnic. V roce 1960 přišel do USA, kde měli se svou ženou známou Hospůdku u Lidušky v Chicagu, kde pracoval až do důchodu.

Rozloučili jsme se s ním ve čtvrtek 26.září 2002 v pohřebním ústavu Kuřátko a po zádušní mši svaté u Panny Marie Svatohorské v Ciceru jsme jej doprovodili na hřbitov Panny Marie Královny Nebes.

Ludmila Belková, manželka
Eva, dcera s manželem Dennis Konkowski
Věra, dcera s manželem Gary Lombardi
Vnoučata: Amy Rusick s manželem Chris
Daniel a Dennis Konkowski
Marisa a Emma Lombardi

Vroucí vzpomínka

*Ježíš řekl: „Já jsem vzkříšení a život.
Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít
a žádný, kdo žije a věří ve mne,
neumře navěky.*

(Jan 11, 25-26)

*S bolestí vzpomínáme, že 30.října uplynulo již šest let,
co se k věčnému odpočinku odebral náš milý
manžel, tatínek, tchán, dědeček a strýc, pan*

Charles J. Mařík

Lidé ho znali jako majitele pohřebního ústavu a farnici od sv. Odila v Berwynu jako věrného katolíka, který žil příkladně podle své víry a obětavě pomáhal lidem kde mohl a zvláště našim exulantům. I když se sám narodil v Americe, byl hrdý na svůj český původ po prarodičích. Nyní spí svým věčným spánkem na hřbitově Woodlawn

*Něžnou vzpomínku věnuje
a všechny přátele o modlitbu prosí*

DOROTHY B. MAŘÍK, manželka
BARBARA MAŘÍK BAKEN, dcera
jménem celé rodiny

Vroucně vřelá vzpomínka

*Na svátek Všech svatých 1. listopadu připadá letos již
sedmnácté výročí nenadálé smrti našeho milovaného syna*

John "Jack" Vacek

HISTORIAN, PROFESSOR of INTERNATIONAL BUSINESS

Profesor VACEK graduoval jako člen PHI BETA KAPPA z NORTHWESTERN UNIVERSITY a byl Woodrow Wilson Fellow a Fulbright Scholar v Indii. Dosáhl též diplomu na Columbia University v New Yorku, Loyola Univ. v Chicagu, na Goethově Institutu v Německu a Russian Institutu (Indiana University) a na Karlově Univerzitě v Praze.

Ač mu bylo teprve 38 let, svými rozsáhlými znalostmi, živým a láskyplným zájmem o každého studenta a posluchače jeho učitelský talent a výchovný vliv vyoral v jejich myslích úrodnou kulturní brázdou. Jeho české rodinné dědictví vykvetlo v jeho srdci v hluboký cit pro vlast jeho předků.

*Mše svatá za našeho v Pánu zesnulého Jacka
bude obětována v kostele Panny Marie Svatohorské
v Ciceru v sobotu 2. listopadu 2002 v 6.15 večer*

*Děkujeme všem, kdo si v modlitbě
na něho vzpomenu s námi.*

ADELE VACEK, matka
Dr. MARGARET VACEK TRYBUS, sestra
s rodinou

Vděčná vzpomínka

*Letošního 5. listopadu si připomeneme
první výročí úmrtí mého drahého
manžela, tatínka, tchána
a dědečka, pana*

Karla Halašky

*v Highlands Ranch v Coloradu, dříve Chicago,
Cicero a Winnetka v Illinois*

Narodil se v Chicagu 1912. Od roku 1922 žil v Československu odkud se vrátil s rodinou natrvalo do Ameriky po únoru 1948. Byl absolventem Obchodní akademie v Praze. Po návratu do USA pracoval několik let u zámě krajanské firmy Sokol and Copany v Chicagu a nakonec nastoupil bankovní dráhu u Continental Bank, nyní Bank of America v Chicagu až do odchodu do penze. Byl s manželkou oddaně zapojen do československého krajanského života. Byl dlouholetým členem ČSA Fraternal Life. Za ČSA byl také dlouhá léta delegátem u Českého národního hřbitova v Chicagu, kde ve správní radě zastával místo tajemníka 18 let. Byl spoluzakladatelem a členem odbočky Československé národní rady v Americe Gen. M. R. Štefánik a několik let členem předsednictva rady. Je pohřben v Masarykově Memorial Mausoleum na českém národním hřbitově.

*Mši svatou za něho budeme obětovat v sobotu 16. listopadu
v 6.15 hod. večer u Panny Marie Svatohorské v Ciceru.*

Děkujeme všem, kdo si na něho vzpomenu v modlitbě s námi.
manželka Anna
synové Karel a Mirek,
snacha Suzane
vnuci Douglas, Nicholas, Christopher, Mirek Jr. a Clayton

Pošlete svým přátelům

vánoční blahopřání prostřednictvím Hlasů národa

Pro prosincové číslo je třeba zaslat do redakce
text přání nejpozději do 25. listopadu
cena za ¼ stránky je \$ 40.00

Děkujeme všem, kdo přispěli na pomoc
postiženým povodněmi v ČR. Vyúčtování
sbírky podáme v příštím čísle Hlasů národa.

Paběrky z plzeňského sjezdu

Je horký červnový den, podobný letním dnům v našem Chicagu, kdy se ulice promění v rozžhavené pláty a vzduch je nasátý těžkou vláhou. Jenomže tohle není Chicago! Jsme v Evropě, jedeme autem do Plzně, zítřkem počínaje se zahajuje Mezinárodní Kongres Společnosti pro Vědu a Umění. Za sklem vozu běží krajina našeho dětství, zlaté plástve pšenice a zelené plachty bramborové natě, čas od času husté stromořadí českých lesů a vzdálená hradba šedomodrých hor. Po chvíli vystřídají malebnou přírodu venkovské domky, zprvu jen ojedinele, ale později jako vojáci na stráž, jeden vedle druhého, salutují nám na uvítanou. A ještě než se u silnice objeví nápis PLZEŇ, vynoří se z mlhy, jako prst Boží namířený do nebes, věž Bartolomějského chrámu.

Tohle je tedy Plzeň. Trochu začouzená, ale zdaleka ne tak černá, jak ji předchází pověst. Jsme na místě, v západočeské metropoli, kde po dobu jednoho týdne se bude odbývat Dvacátý prvý sjezd, který už několik měsíců pečlivě připravuje doktor Rechcigl z Washingtonu.

Je neděle, den odpočinku, avšak nás čekají povinnosti. Nutno ovšem podotknout, že povinnosti příjemné. Od tohoto okamžiku až do konce týdne strávíme většinu času návštěvami přednášek, divadel a koncertů, filmů a recepcí. Poznáme další návštěvníky, navážeme nová přátelství a než se kdo naděje, bude čas vrátit se domů.

Co tedy vlastně znamená Kongres SVU Léta Páně 2002? Vyčísleno: jedná se přibližně o 500 účastníků, kteří sem přijeli, aby se poučili anebo poučili druhé, aby prodiskutovali ožehavé otázky a globální problémy. A nakonec, aby se seznámili s obyvateli druhých zemí a zjistili, že skoro všichni, kteří žijeme na této planetě, chceme žít v klidu a míru a - i když to zní jako klišé z dob neslavného komunismu - že chceme připravit lepší budoucnost pro další generace.

Zorganizovat akci tohoto druhu je záležitost nemalá. Je k ní zapotřebí lidí schopných a obětavých, jako je na pří-

klad doktor Rechcigl. Šťastnou náhodou našel se i na druhé straně oceánu člověk schopný a obětavý. Na plzeňskou scénu vstupuje doktor Ivo Budil, děkan humanistických věd Západočeské Univerzity, který se svou stejně obětavou asistentkou, prodělkou Ivonou Škanderovou, se chopil tohoto nesnadného úkolu. Obklopeni štábem ochotných a energických studentů proplovají oba úspěšně všemi úskalími, která se jim snad postavila do cesty. Svou práci konají s přesností matematika a pečlivostí lékaře. A celá Plzeň s nimi spolupracuje.

V Jungmannově třídě je účastníkům k dispozici informační kancelář. Jakékoliv vaše přání, jakýkoliv dotaz je řešen a vyřešen zdejšími studenty a studentkami: Je třeba se registrovat, získat příslušné pokyny; usměvavá mládež u počítačů zvládá své úkoly snadno a rychle.

Kde se budou konat přednášky? - Rázem máte v ruce přehlednou mapku města Plzně. - Potřebujete vstupenky? Noclehy? Ubytovny? Hotely? - Chcete se spojit se známými, anebo i neznámými členy kongresu? Obraťte se laskavě na univerzitní personál!

Všechno jde jak na drátku. Dokonce i dopravu ve městě tu vyřešili k všeobecnému uspokojení. Vkusné jmenovky pro účastníky sjezdu slouží zároveň jako legitimace při dopravě tramvají anebo autobusem. Může si někdo přát víc?

Slavnostní zahájení kongresu se koná ve Velkém divadle J. K. Tyla. Hlediště je naplněno do posledního místečka, jeviště připraveno pro řečníky. Zazní slavnostní chorál, vcházejí osobnosti akademického světa: Kancléř a rektor Západočeské Univerzity, primátor města Plzně, členové senátu České Republiky, velvyslanci a velvyslankyně, profesori, doktoři, ... vlajky, taláry... Sešli se tu všichni. Češi i Slováci z ciziny, Češi a Slováci z obou republik, všichni spolu, jak tomu bylo za dávných dob.

Příští ráno začíná maratón přednášek. Jsou početné a dalo by se říci i přes početné. Když si uvědomíme, kolik cen- ných a zajímavých informací se za ten

týden nashromáždilo, kolik významných osobností se sešlo - a při tom, jak málo je času na množství přednášek, které se tu nabízí, je nám smutno u srdce. Plzeňský Rozhlas napsal, že se sem „sjelo na pět stovek hostů, kteří po celý týden hovořili v přibližně osmi desítkách diskusních panelů.“ Je snadné vybrat si z mála. Avšak z 80 panelů?

Máme na vybranou z následujících oborů: Technika, lékařství a biologie, sport, multikulturismus, školství, literatura, malířské a sochařské umění, hudba, architektura. Zákonodárství. Ekonomie. Ekologie. Lingvistika. Historie. Sociologie.

Čím začít? Co vynechat? Ne, není možné zvládnout rejstřík témat, která se nám nabízejí. - Rozhodly jsme se pro literaturu. A samozřejmě poezii, o kterou se tak rády dělíme s druhými.

Zatímco se šedé buňky napájí vědou a uměním, začínají se ozývat i buňky chuťové. Říká se sice, že „člověk ne samým chlebem živ bude,“ avšak přece jen je občas třeba se posílit jídlem a pitím. - Náš strach, že bychom snad zůstali o hladu, byl ovšem neopodstatnělý. Město Plzeň otevřelo dokořán dveře pohostinnosti a zavedlo nás ke stolům vysoko obloženým nejchutnějšími lahůdkami. Těch receptů na naši počest bylo několik. Už ode dveří nám vždy kynuly stoly s mísami vonících dobrot a šumivého vína, a já se vsadím, že Plzeň sem poslala nejlepší kuchaře a kuchařky z celého kraje, aby nám ukázali své kulinářské umění. Pověst o nebývalých hostinách určitě nezůstala utajena. Když se ve Spilce, v Plzeňském pivovaru konal banket na rozloučenou, sešlo se tu přes 600 hostů. Myslím si totiž, že když se o nákladných hostinách dozvěděli naši členové SVU v Kanadě a v Americe, zjednali si narychlo několik dalších letadel, aby nepřišli o tak bohaté plzeňské posvícení.

Večery přinášejí kulturní zážitky. Na bílém plátně se promítají české filmy: Tmavomodrý svět, Samotáři a Musíme si pomáhat; v Tylově divadle zpívá věčně okouzující Carmen a ve středu

města hrají avantgardní kus: Kroky po kráích.

Nejvíce jsou navštíveny koncerty. Všichni, co jsme se tu sešli, milujeme klasickou hudbu a znovu a znovu prožíváme nesmrtelnost Dvořáka, Smetany, Fibicha, Schuberta, Chopina a dalších. V Měšťanské Besedě hraje Plzeňská filharmonie pod vedením dirigenta Jiřího Maláta. Sál je prosycen kouzlem Dvořákovy Symfonie z Nového světa, obecenstvo naslouchá ve zbožném opojení. Říkají, že prý je Plzeň v klasických koncertech až druhá po Praze. Přijďte si někdy poslechnout!

Orchestr doprovází mladá houslistka: jemná blondýnka, cherubínský zjev, andělská hudba. Až se vám dech zatají nad tou velebnou krásou! Věru, můžeme být hrdí na další českou generaci! Děvče jako lusk, talent, jaký se hned tak nenajde.

Orchestr hraje a houslistka přidává, potlesk nebere konce. Ještě několik skladeb, několik úklonů a lidé se rozcházejí, s úsměvem v duši zahrnují zlatovlasou houslistku českými slovy obdivu a uznání. Také se připojíme se slovy po-

chvaly. „Vy jste tak mladičká,“ říkám uznale, „jak dlouho už hrajete na housle?“ Podívala se na mne pomněnkovýmá očima a odpověděla s nepatrným úsměvem: „I am sorry, but I don't understand a single word anybody is saying!“ Naše talentovaná „Česka“ byla ve skutečnosti Američanka, Janice Martin z Indiany, která už několik týdnů hostovala v Plzni.

Kongres končí a my se připravujeme k odjezdu. Ještě jedna krátká procházka městem, ještě jeden pohled na malebnou fasádu patricijských domů a impozantní synagogu, na okamžik nahlédneme do výstavy miniaturních lidiček Jiřího Trnky a o kousek dál do Muzea českého loutkářství.

Poslední zastávka je v Křížíkových sadech, u kolébky plzeňské historie. Zatímco jinde budují svým zasloužilým občanům kamenné pomníky a bronzové sochy, Plzeň oslavila své velikány figurální malbou nazvanou Theatrum Mundi. Tady, na bílé ploše několika patrové budovy, je její minulost. V blankytném pozadí stojí český král Václav II. a za

ním rytíř Žumbera a Žižka z Trocnova. O kousek dál, furiantsky rozkročen, nebojácny Kozina, tváří v tvář svému nepříteli Lomikarovi. A tady jsou všichni ti, kteří dali své zemi to, co uměli nejlépe: J. K. Tyl a Martin Kopecký, Bedřich Smetana a Mikoláš Aleš, Jan Wilenberg a Josef Skupa. A z těch mladších, co ještě nesou slávu do světa: Jiří Trnka a Miroslav Horníček. Nechybí ani vynálezce obloukové lampy Křížík a průmyslový magnát Škoda.

Je jich tu celá řada, osob a osobností z minulosti, známých i méně známých: plzeňští hasiči a pluk pětatřicátníků, Strakonický dudák a Mařenka z Prodané. A na pokraji obrazu, s šibalským úsměvem na tváři a se sklenkami zlatého moku v rukou, připíjejí nám čeští měšťané.

To všechno je Plzeň, západočeská metropole, kterou jsme navštívili na jeden týden v červnu, L.P. 2002 - a která nám zůstane ve vzpomínkách až na věky věků.

Chicago, červenec 2002
Vlada Williamsová

Společnost pro Vědy a Umění SVU Chicago

Srdečně zve členy a přátele na přednášku
v pátek 18.října 2002 v 7.30 večer

v budově Ústředny Moravských Spolků
2140 S. Wesley, Berwyn, IL

Námět večera je:

PESTRÉ KAMÍNKY ČESKÉ MOZAIKY

Přednášku a světelné obrazy připravil místopředseda chicagské odbočky SVU, pan **Tony Jandáček**, známý svými krásnými a zajímavými fotografickými záběry a poutavým vyprávěním.

Přednáška bude v češtině i angličtině.

Těšíme se na Vaši milou návštěvu 18.října 2002.

Dobrovolný dar \$3.00

Věra Rokničová, jednatelka SVU Chicago

You are cordially invited to Brush and Clay

a fine art exhibit of
Watercolor and Sculpture
presented by

**Alena M. Pokorná,
L. Keith Raub, Lois Raub,
Nancy Rose and Clare Tate**
*at the Palette and Chisel Gallery
1012 N. Dearborn, Chicago*

The exhibit will run from October 10 to 21, 2002
The gallery will be open daily from 12 am to 3 pm
There will be receptions Sunday, October 13 from 1 - 3 pm
and Friday, October 18 from 5-8 pm.

Checks, Visa and Mastercard welcome.
A portion of all proceeds benefits The Palette
and Chisel Academy
a not for profit organization

KAMÍNKY

Čtení na pokračování

Medaile za hrdinství

Dne 28. října loňského roku byla ve Vladislavském sále v Praze prezidentem Československé republiky Václavem Havlem předána medaile za hrdinství Josefu Hasilovi, hrdinovi Jižních Čech. Ten patří mezi legendární postavy protikomunistického odboje a je známý jako „Král Šumavy.“ Za druhé světové války pomáhal odbojové skupině. Po únoru 1948 převáděl přes hranice ohrožené lidi. Vězněn byl na Borech a v Jířetíně, podařilo se mu uprchnout a opět se zapojil do protikomunistického odboje. S nasazením vlastního života přenášel přes hranice důležité vojenské zprávy a převáděl rodiny ohrožených vlastenců do bezpečí, dnes žije v USA.

Česká veřejnost přijala toto ocenění a poctu s povděkem i jako průlom do setrvávajícího myšlení načerpaného za dlouhá léta vlády komunismu, do vědomí společnosti s reflexí práce i v oblasti politické, hospodářské, společenské a kulturní. To vyjádřil také prezident republiky Václav Havel, když ve svém obsáhlém projevu pravil: „Ostatně podvědomá obava, aby se hrdinové minulosti nestali bezděky špatným svědomím mnoha „hrdinů“ naší přítomnosti, se může skrývat i za poněkud rozpačitým, rezervovaným či až trochu křečovitým vztahem k různým odbojářům či odpůrcům režimu o němž jsem se zmínil...“

Kdo byl Král Šumavy?

Šumava se táhne po délce 135 kilometrů od Všerubského mezihoří až k Novohradským horám podél jihočeské hranice s Německem a Rakouskem. Na jejích pláních je asi 10 slatí – rozsáhlých rašelinišť z poledové doby. Také v okolí Kvildy, ve výšce nad 1000 metrů nad mořem, jsou mnohé slatě. Právě v této oblasti byl v hlubokém temnu za vládnoucího komunismu natočen film podle románu Rudolfa Kalčíka „Král Šumavy“, v němž je tento „hrdina“ líčen jako pašerák cukerinu – Kilián s houslovým pozdrem, v němž nosí samopal.

My však víme, že pašeráci cukerinu na Šumavě samopaly nikdy nenosili, neboť v té době, kdy se pašoval cukrín a „brisil“, ještě samopaly neexistovaly. To bychom se jistě dočetli v literárním Klostermannově obraze Šumavy již ve 20. letech tohoto století.

Víme, že film byl natočen v době, kdy na Šumavě vznikla tzv. železná opona, která měla zabránit odchodu do svobodného světa všem těm, kdož byli režimem ohroženi na svobodě nebo ztrátou života. My známe z té doby také „vlak

svobody“, který projel ašským nádražím do Bavor s mnoha uprchlíky. Akce byla organizována svobodymilovnými lidmi, z nichž vzpomínáme na Antonina Láchu, který tehdy prováděl „kontrolu“ oněch cestujících, Ing. Radvanovského z Ministerstva dopravy, který provedl přeložení p. Konvalinky, strojevedoucího, i dalších osob na onu trať. Známe také jejich další osudy. Mnoho politických činitelů a jejich rodiny musely opustit svoji vlast a „vlak svobody“ jim k tomu dopomohl. Také církevní hodnostáři se po únoru 1948 ocitli v nebezpečí, protože zejména katolická církev byla ohrožena ve své podstatě. Šumava se svými hvozdy, slatěmi a mlhou se stala nadějí desetitisíců občanů vyznávajících demokracii s masarykovským a křesťanským humanismem, že překonají-li toto pohoří, bude jim odměnou svobodný život ve svobodném světě.

Zlatá stezka

Na Prachaticku, na úpatí Šumavy, je malá dědina Zábrdí. Tam se narodil Josef Hasil v chudobné rodině. Byl z osmi dětí. Rodina Hasilova žila v pevné víře v Boha, věřící a obětavá matka podělkovala u sedláků. Jak ostatní sourozenci, tak i Josef byl dán ve 12 letech do služby k sedlákovi, kde pásal dobytek. Pak se vyučil bednářem a za války jako „ročník 24“ byl nasazen v Německu (Pasov). Po válce byl Josef po zkouškách přijat k policii a sloužil v Blatné. Po únoru 1948 byl přeložen do Zvonkové, východně od Třístoličnicku a tzv. Trojmezí. A tam právě po únoru 1948 Josef Hasil pomáhal převádět přecházející české lidi přes Třístoličnick do Bavor. Za tuto činnost byl zatčen. Měl tehdy před svatbou. Prošel pověstným domečkem na Hradčanech a na Pankráci byl odsouzen na 9 roků těžkého žaláře. Prošel věznicí na Borech a koncentračním táborem nedaleko Mostu, kde pracoval v uhelných dolech. Jedné květnové noci z tábora uprchl. Samozřejmě za svou rodinou na Šumavu. Dostal se posléze se svým bratrem Bohoušem do Bavorska a tam se ihned zapojili do protikomunistického odboje jako kurýři v americké zpravodajské službě König. Josef Hasil i jeho bratr Bohouš dobře znali Šumavu a skvěle se osvědčovali při častých návratech do Čech. Zde přišli do styku s rozsáhlou odbojovou skupinou III. OB (Třetí osvobozovací boj), která měla ústředí v Písku a buňky po jižních Čechách. Také v Prachaticích, Vlachově Březí, Vimperku. V té době Václav Hesoun, který žil již v Lotrinsku, dostal od Hasila dopis, v němž mu oznámil, že v Písku mu uložil Bohumil Sup, vedoucí organizace III. OB, aby s ním zprostředkoval spojení. Bylo dále přikročeno ke spojení s generálním tajemníkem Lidové strany Klímkem a s Američany, a tak došlo k navázání spojení 1. dubna 1948 s CIC ve Freyungu. Později byl Hasil se skupinou Václava Hesouna v Paříži, neboť Hesoun se stal tajemníkem komitétu ČSL výboru.

Mohla se tedy rozvinout práce proti bolševismu v ČR naplno. A tehdy se začíná rozvíjet skutečné drama protikomunistického odboje, jak jsem již uvedl na jiném místě v

tisku, v němž šlo o stovky životů a desítky padlých na šumavských hranicích. Josef Hasil se svým bratrem Bohumilem přecházejí s nasazením života šumavské hvozdy, přenášejí zprávy a převádějí desítky a desítky ohrožených osob, často i s dětmi, v oblasti Zlaté stezky, přes Soumarský most na České Žleby a dále do Pasova v Bavorsku. Při takovém přechodu docházelo skoro vždy k tomu, že tzv. ochránci železné opony a komunistického režimu pronásledovali přecházející střelbou a často byly na Šumavu přivezeny stovky členů StB a milicí, aby provedly zátah za účelem dopadení Hasila, leč marně. Bouře nad Šumavou byla provázena výstřely, rojnice komunistů prohledávaly každý kout, avšak Josef Hasil unikl v uniformě příslušníka SNB, kterou měl kdysi v houštině ukrytou pro ten účel. Při jednom takovém přechodu, kdy bratři Hasilové převáděli asi 13 osob, došlo k přestřelce, při níž byl Bohumil Hasil zastřelen. Od té doby Josef neváhá, aby si střelbou proklestil cestu do svobodného světa pro ohrožené občany. Pověst o hrdinství Josefa Hasila se rozšířila po celé republice a pronikla i za zdi kriminálů a komunistických koncentráků. Josef Hasil byl nazván „králem Šumavy“, opředen pravdou i legendami. To zřejmě nemohli komunisté potřebovat, a proto dali podnět k tomu, aby byl natočen film, který setře politickou motivaci děje, popře pověsti o králi Šumavy Hasilovi a nahradí ho pašerákem Kiliánem.

Tato činnost vedla k pozatýkání všech jeho sourozenců. Komunisté, aby lidem nahnali strach a hrůzu, vedli členy rodiny Hasilů i se starou matkou po ulicích Prachatic na náměstí do vězení. Tam kolem dokola stály zástupy zvědavých diváků. Okolo Hasilů, které postavila policie do čela průvodu, obcházela řada esenbáků se samopaly. Bratři Antonín a nejstarší Julius prudce vrazili do krácejících policistů a dali se na útěk. Antonínovi jeden bolševik podrazil nohu, ten upadl, a tak byl dopaden. Julius proběhl prachatické uličky, dostal se z města a šťastně se dostal do Bavor. Posléze převedl i manželku se synkem. Usadili se v Kanadě a tam farmařili nedaleko Lethbridge. Ostatní sourozenci si po byli dlouhá léta ve vězení. Jejich starou matku komunisté později propustili. V listopadu 1972 maminka Pepika Hasila zemřela. Na pohřeb matky statečných synů přijely velké zástupy lidí z celého kraje. Do Lažiště přijeli dokonce i zahraniční novináři, ba i bavorská televize.

Tehdejší místní farář dával babičku Hasilovu ve své promluvě nad rakví za vzor a řekl, že to byla pravá křesťanská matka. Musel za to vše, co se kolem pohřbu sběhlo, do tří dnů opustit Lažiště. Byl poslán na Rožmitálsko a pak zbaven státního souhlasu. Byl pak umývačem oken - ano, byl to totiž nynější arcibiskup pražský, kardinál Miloslav Vlk. V září 1992 se sešel v Chicagu s Pepikem Hasilem a měli si hodně co povídat. Tam také Josef Hasil nyní žije.

Bohumil Hasil byl pohřben na neznámém místě; má se za to, že u zdi hřbitova v českých Žlebech. Obě sestry po návratu z kriminálu žijí v Zábrdí. S Josefem Hasilem bylo v poslední době natočeno několik dokumentárních televizních relací.

Jak dál?

Jako červená nit se táhne úsilím československých legií z první světové války touha po svobodě a humanitní demokracii čerpající sílu z těchto ideálů, vyjádřenou Filadelfskou Deklarací Tomášem Gariguem Masarykem a vtělenou do první Ústavy Československé republiky. Jak uvádí prezident Masaryk ve Světové revoluci, bylo to největší české město po Praze - Chicago - v němž tehdy Češi a Slováci v nebyvalém množství pořádali průvody a oslavy i materiální pomoc prvnímu odboji a následně volbě prof. Masaryka prezidentem ČSR.

Za stejné ideály svobody a demokracie byl veden Druhý odboj, v němž položili své životy vojáci ČSL armády, letci RAF a civilní účastníci doma. Vzhlížíme s obdivem a úctou k jejich obětavé práci i k uznání a poctě, jichž se jim i nyní dostává z rukou nejvyšších.

Třetí protikomunistický odboj byl však postižen ne-li zahlazován svědomím těch, kdož v tak hojném počtu tolerovali komunistický režim, nebo ho aktivně budovali a podporovali. Prezident Václav Havel ve svém projevu 28. října 2001 uvedl: „Většina s režimem spolupracovala, byť pod hrubým nátlakem.“

A tak odtud pramení také snaha a nevěle odsoudit neodsouzenihodné. Prezident řekl: „Ještě hůř jsme na tom ve věci trestního stíhání těch, kteří zrazovali svou zemi nebo kteří týrali své spoluobčany. Jejich případy se ze záhadných důvodů táhnou dlouhá léta, vždy znovu se objevují při jejich projednávání jakési skutečné či domnělé nedostatky.“

Účastníci III. Odboje tím nevěří žádné deklaraci o zločinnosti bývalého režimu, či vůli politických elit vyvodit patřičné důsledky. Političtí vězni komunismu však jsou přesvědčeni, že chyba je v tom, že právě na důležitých místech státních, politických a hospodářských i kulturních byli ponecháni komunisté s převlečenými kabáty jiných politických stran, nebo se stali poradci té tak zvané „elity“.

Jak tedy dál? Bylo vydáno již dost usvědčující literatury ze zločinů komunismu. Na předním místě je to Černá kniha komunismu, v níž se uvádí na 100 milionů obětí komunismu. Ale i bohatá literatura naše je bohatým svědectvím o teroru, represí a nátlaku komunistické ideologie a praxe.

Jestliže konečně nyní došlo k pochopení nutnosti III. Odboje a uznání jeho činnosti udělením vysokých vyznamenání prezidentem republiky i několika členům tohoto odboje, vidíme v tom onem průlom do dosavadní nevěle „elit“ a věříme, že již nejde jen o proklamaci, ale také o zavedení pořádku, práva, slušnosti a nastolení skutečné humanitní demokracie a svobody.

Komunismus s kapitalistickým nátěrem odmítáme a rádi bychom věřili, že nejde o plácnutí do stojaté zahňávající vody, která se po chvíli uklidní a zapáchá dál.

*Josef Dolejší, Česká republika
s použitím vzpomínek Václava Hesouna
v knize „Svědectví doby“*

Rozloučení s Otcem Bohuslavem Janíčkem, SJ

V sobotu 7.září 2002 nás zastihla smutná zpráva, že Otec Bohuslav Janíček, SJ podlehl dlouhé zákeřné nemoci v Lakeshore Hospital v Montrealu. Ještě nedávno, když jsme slavili jeho 83. narozeniny, se těšil na znovuotevření tábora Hostýn, který po dlouholeté odlmce mohl opět uvítat české a slovenské děti nejen z Kanady a ze Spojených Států, ale tentokrát i z České republiky. Třebaže již tábor nefungoval pod jeho vedením, již si s radostí a snad ze zvyku čistil trubku, kterou kdysi troubil dětem budíček po téměř 40 let. Letos, ač již velmi nemocný, pobýval na Hostýně, kde znovu pookřál. Camp Hostýn mu vždy dodával sílu a radost ze života. Ještě před několika týdny při přípravách na pouť se snažil pomáhat jak mohl. V kuchyni pouštěl své oblíbené kazety a ještě umýval nádoby. Mimo to, že byl duchovním správcem naší osady Sv. Václava v Montrealu, byl více znám několika generacím v Kanadě a Americe jako „Father“ Janíček, zakladatel dětského tábora Hostýn, který založil v roce 1954 a vedl téměř 40 let.

Otec Janíček, či náš „Father“ (jak mu říkaly děti a všichni, kdo prošli táborem Hostýn), se narodil 19.ledna 1919 v malé vsi nedaleko Boskovic u Brna. Sudičky mu daly do vínku trochu zamotaný, ale přesto velmi plodný osud. Po skončení gymnázia chtěl jít studovat na učitele, protože měl rád děti. Bohužel

nesložil zkoušky ze zpěvu a tak nebyl přijat. Protože byl však silně věřící člověk, rozhodl se zasvětit svůj život Bohu. V roce 1940 vstoupil do Jezuitského řádu a začal studia na Velehradě. Po uzavření českých škol odešel do Říma a později pak do Maastrichtu v Holandsku, kde byl v roce 1949 vysvěcen na kněze.

Po dalším studiu v Belgii přišel v roce 1951 do Kanady, kde sloužil mše na různých místech. Za zmínku stojí též kaple v St. Joseph Oratory, kde Brother André léčil tisíce poutníků. Protože chtěl též pomáhat lidem a měl rád děti, zrodila se v jeho hlavě úžasná myšlenka, pro kterou žil dalších téměř 40 let. V roce 1954 začal v malebném úpatí Laurentských hor první prázdninový tábor v Ste. Calixte. Tehdy ještě jen stan kluků a stan děvčat. Pod jeho vedením a za pomoci všech, kdo za ta léta přidali ruku k dílu, či přispěli i finančně, vznikl a rostl tábor Hostýn, na který s láskou vzpomínají tisíce „dětí“, které tam později posílaly i své děti, později ba i vnoučata. Camp Hostýn byl celý jeho život a sen. Ať se kdykoliv za ta léta sjeli lidé na Hostýn (nejen z Montrealu, ale i z Ontaria a z Ameriky), ať již na pouť, či vařit, nebo na jaře pomáhat při přípravných pracích, či v zimě shazovat sníh ze střech, vždy se rád cítil jako mezi svými, jako bychom byli jedna rodina. Bohužel, všechno hezké musí jednou skončit, a to byl též i osud Hostýna, který pro tehdejší nedostatek dětí přestal na deset let fungovat jako dětský tábor.

I když tábor již nefungoval, tak Otec Janíček byl stále činný. Kromě svého duchovního poslání v Montrealu a v Ottawě, stále až do loňského roku vydával Věstník všech montrealských spolků a organizací. Též se staral se o Misijní dům, kde je naše Kulturní středisko kardinála Berana. Na Otce Janíčka budeme všichni, kdo jsme opustili náš domov, vděčně vzpomínat, protože to byl on, kdo naši komunitu duchovně sdružoval a povzbuzoval, a kdo nesl svůj kříž s hrdostí příslušníka řádu Jezuitů, kterým dělal čest celý život. Čest jeho památce a ať mu Bůh spravedlivě odplatí jeho pozemské snažení a dobro, jež konal celý život.

Rozloučení s Otcem Janíčkem bylo velmi důstojné a úměrné jeho významu pro naši komunitu. Obřad se konal ve velkém kostele Sv. Ignáce v areálu (dříve jezuitské univerzity Loyoly) nyní Concordia University. Mši sloužilo asi dvacet kněží (Jezuité z Loyoly, dva slovenští kněží, náš nový mladý kněz Petr Stejskal a zástupce kardinála). Na poslední cestu jej přišlo vyprovodit několik set Čechů a Slováků nejen z Montrealu, ale též „přespolní“ z Ontaria. Přítomen byl též Generální konzul Ing. Jiří Parkman s manželkou a představitelé všech montrealských organizací. Bylo proneseno mnoho hezkých projevů a vzpomínek na Otce Janíčka, vyzvednut jeho význam pro naši komunitu, hlavně však zásluhy o „jeho“ Camp Hostýn. Byly zahrány jeho oblíbené skladby, které rád hrál na pohřbech. Též vynikající trumpetista zatroubil dojemnou skladbu na starou trubku, kterou „Father“ probouzel děti do nového dne skoro čtyřicet let. Byl to velice důstojný obřad, kde jsme si teprve uvědomili, že „Father“ zde zanechal mnoho truchlicích. Po obřadu byla v podzemním sále kostela malá vzpomínková hostina. Celý den byl nějak smutný a deštivý. Když jsme však odjížděli domů, vysvitlo sluníčko. Hned mi přišla na mysl Fatherova oblíbená písnička „Sadaj slnko, sadaj...“, kterou měl nejraději, navzdory tomu, že to byla právě tato písnička, při které propadl u zkoušky ze zpěvu při přijímacích zkouškách na jeho vytouženou učitelskou kariéru. Kdyby však tehdy u zkoušek uspěl, tak bychom jej ani neznali, a ani by neexistoval Camp Hostýn, a tisíce lidí by neměly pěkné vzpomínky, které budou nosit v srdcích do konce života.

Otec Janíček byl pak převezen do Guelphu v Ontariu, kde byl 12.září pochován na hřbitově kanadských Jezuitů, kde se s ním rozloučili Otec Šach, torontský Otec Švorčík, zástupce montrealských Jezuitů a hrstka našich lidí.

Místo květin či darů na Český misijní dům by si Father Janíček zasloužil umístit na táboře Hostýn pamětní desku, která by připomínala jeho zásluhy nám i budoucím.

Ladislav Křivánek

MLADÝM

Židle pro krále

Jeden dobrý král chodil každého dne navštěvovat své poddané. Nesnažil se převlékat za chudáka, jak to dělali někteří jeho pohádkoví předchůdci, protože ho každý znal, ale také si neoblékal ten nejslavnostnější oblek, který by mu úctu poddaných vynucoval.

Lidé byli na jeho návštěvy zvyklí, někteří se na něj těšili a chystali pro něho to nejlepší co měli, jiní raději zavírali dveře a předstírali, že nejsou doma, aby ušetřili za kávu a mohli se v klidu dívat na televizi, ale byli i takoví, kteří krále kvůli jeho návštěvám pomlouvali, a mnozí další, kterým to bylo jedno.

Snad bych ani nemusel podotýkat, že král nebyl tak chudý, aby musel chodit na kafe k poddaným, mohl jich klidně vypít kolik chtěl a sedět přitom doma v měkoučkém křesle a poslouchat z kvalitního gramofonu třeba Smetanovu Mou vlast nebo Písně dlouhých cest. Jestliže chodil na návštěvy, činil tak ve svém osobním volnu, a to jenom proto, aby mohl svým poddaným nenápadně pomáhat.

Při jedné návštěvě se mu stala zajímavá věc. Slušně zazvonil u jedné početné rodiny, když byl hlavou rodiny s úsměvem přijat, vyzul si v předsíni boty, odložil kabát, navlékl si pantofle, které měl s sebou v tašce a vstoupil do obývací světnice, kde byla v družném rozhovoru shromážděna celá rodina. Otec, který mu byl otevřít, se posadil na poslední volnou židli, a tak panu králi nezbylo, než zůstat stát. Nikoho z rodiny jaksi nenapadlo, že by bylo vhodné usadit pana krále, když už ne na nejlepší židli a na čestné místo, tak alespoň na stoličku. Vladař se tedy snažil alespoň účastnit se rozhovoru, ale nikdo jeho slovům nevěnoval pozornost. Když se po chvíli vytratil i s připraveným měšcem, který by jistě vylepšil ne právě růžovou finanční situaci této početné rodiny, nikdo si toho ani nevšiml. Král se nerozhněval, jak bychom asi čekali. Protože však byl nejen dobrý, ale i spravedlivý, hodil do koše na odpadky žádost o nená vratnou půjčku, která mu za nějaký čas byla doručena od otce oné rodiny, která však příliš pozdě začala bycha honiti.

P. Václav Trmač

Milý Bože, co to
znamená, že jsi
ŽÁRLIVÝ?
Já jsem myslela
že máš VŠECHNO.

Jana

Milý Bože,
chtěl bych být
učitel, abych
mohl koma-
ndovat všech-
ny okolo

Viřek

VYDEJTE SE S NÁMI PO STOPÁCH HISTORIE

Zámky jižních Čech

Zámek Červená Lhota

V jižních Čechách, severozápadně od Jindřichova Hradce, stojí uprostřed rybníka na pevném skalnatém ostrově renesanční zámek Červená Lhota. Byl postaven neznámým stavebníkem někdy ve 13. století. Ostrov i hráz spojuje kamenný, dříve padací most. Červenou zámeckou budovu tvoří čtyři křídla uzavírající uvnitř malé nádvoří. Všechna křídla budovy zdobí vysoké obloučkovité štíty. Samotným vchodem do zámku je předsunutá věž severního křídla. Průjezd s renesančními malbami na klenbě zobrazujícími rostliny a zvířata nás zavede na drobné nádvoří s arkádou zdobenou kovanou mříží. Nejdříve však zde stála středověká tvrz, kterou nechali Kábové z Rybňan přestavět na renesanční zámek. Po této přestavbě dostala Lhota jméno Nová. Červená se jí začalo říkat až v 17. století, kdy panství získali Slavové. V té době také vznikl reprezentační sál z raně barokní štukovou výzdobou a střecha zámku byla pokryta cihlovou krytinou. Podle barvy střechy byla Nová Lhota přejmenována na Červenou. Později se už Červená Lhota mnoho nezměnila, pouze v 19. století se jí dotkla gotizující móda. Také červená barva fasády je z pozdější doby. A proč má zámek červenou fasádu? Pověst zámku vypráví o dceři majitele zámku, která se odcizila víře a do jezera vyhodila z

okna kříž. Takové rouhání nemohlo zůstat bez trestu. Pro bezbožnici přiletěl čert a krvavým spárem namaloval na omítku kříž (nepravidelný obraz kříže se ukazuje nad nejvyšším oknem v levém křídle). Pán zámku se za dceru styděl, jak vysvětlil její zmizení, není známo, ale krvavé znamení nechal přemalovat červenou barvou.

Zámek Třeboň

Zámek Třeboň

Ve 14. století na západním konci náměstí v místech bývalého panského dvorce vystavěli Rožmberkové hrádek, který byl v 15. a 16. století dále rozšiřován a upravován. Po požáru města v roce 1562, který zasáhl i hrad, dal Vilém z Rožmberka v duchu nových tradic hrad přestavovat na renesanční zámek. Stavbu zahájil italský stavitel Antonio Ericer a dokončil již za Petra Voka v letech 1599 - 1602 Dominik Cometa z Ecturmu. Stropy vyřezával truhlář Oldřich Taxner z Krumlova. V jihovýchodní části zámku je v přízemí Dvořanská světnice, ve které Tomáš Třebochovský vyobrazil 32 znaků dvořanů Petra Voka. Po smrti Petra Voka roku 1611 připadla Třeboň Švamberkům a v roce 1622 po stavovském povstání byla konfiskátem

císaře Ferdinanda II. Od roku 1660 po následující tři staletí patřila Schwarzenberkům. Za vlády Schwarzenberků probíhaly na zámku pouze opravy a malé úpravy, protože majitelé se zde zdržovali jen zřídka. Zámecká zahrada, které se věnoval hlavně Petr Vok, dostala v 19. století výraz anglického parku. Něco z historie: Petr Vok z Rožmberka přenesl nádheru rožmberského dvora z Českého Krumlova do Třeboně. Denně tu prý stolovalo 200 lidí, kteří patřili k jeho dvoru. Vok byl nejen pohostinný a přátelský, ale i často zamračený a rozněvaný. Když se ho zmocnil hněv, ihned odevzdával provinilce katovi. Obvykle svého rozsudku litoval, ale už bývalo pozdě. Voka to samotného švalo, tak si na sebe vymyslel lest. Jeho kat se musel přestěhovat do Soběslavi. Pak už to nebylo tak snadné. Vok se sice rozčiloval stále, ale posel musel za katem až do Soběslavi a než se s ním vrátil, pána většinou zlost přešla a odsouzenému byla udělena milost.

Zámek Dačice

Dačice byly v 16. století centrem rozsáhlého panství Krajířů z Krajku, šlechtického rodu pocházejícího z Korutan. Ti zde nejprve nechali postavit tzv. Starý zámek, renesanční stavbu s cimbuřím, která byla dokončena v roce 1579. Nový zámek rovněž v renesančním slohu postavil pro Oldřicha Krajíře italský stavitel Francesco Garof de Bison. Je pravděpodobné, že zadní a boční křídla zámku byla připojena či výrazně přestavěna až po roce 1610. Další majitelé Fürstenberkové ani Václav Vojtěch z Vrbna a Bruntálu, po sobě nezanechali výraznější stopu. Teprve Heinrich Karl hrabě z Osteinu, který panství koupil v roce 1728, nechal renesanční zámek přestavět barokně a nově zařídit. V roce 1809 přešel zámek dědictvím na šlechtický rod Dalbergů, pocházející z horního Porýní. Ve 30. letech 19. století byly v empíro-

Zámek Červená Lhota

Zámek Dačice

vém duchu upraveny architektem J. Schlepsem interiéry v I. poschodí reprezentačního křídla a zejména schodiště, které je vynikající ukázkou empírové architektury u nás. Poslední úpravy za Friedricha z Dalbergů v roce 1909 změnily vzhled nádvoří. Při výměně oken na chodbách byla odkryta původní renesanční arkáda, arkádové oblouky byly zaskleny a naproti nad průjezdem jižního křídla byla vybudována novobaroční kaple podle projektu vídeňského architekta Hanse Prutschera. V roce 1945 byl však zámek zestátněn a zpřístupněn veřejnosti. Rekonstrukce fasád, v letech 1990 - 1996 zhodnotila dačický Nový zámek pro současnost. Zámek tak skýtá návštěvníkům možnost kulturního zážitku prohlídkou jeho interiéru, prohlídkou expozice, nebo možnost odpočinku na nádvoří či procházky v zámeckém parku. Za letních večerů ožívá nádvoří také koncerty a divadelními představeními.

Martina Bernatíková
Česká republika

Jerry Jiráček

Vás zve k poslechu hudby z naší vlasti

na radiové stanici 1450 AM
v neděli v 9.00 am
a v úterý a ve čtvrtek
v 9.30 pm

Panna Maria - Těšitelka zarmoucených v Dobré Vodě u Nových Hradů

Pokračování ze str. 2

Dominantu chrámu tvoří hlavní zlatený oltář, dokončený v roce 1718, který dosahuje až ke klenbě. Uprostřed oltáře je v rámu umístěn obraz Panny Marie těšitelky s Ježíškem v náručí, který je kopií stejného obrazu ve Štýrském Hradci. Obraz je obklopen úchvatnou gloriolou zlatých obláčků a andělů. Dva velcí andělé nesou německý nápis: „*Ó Trösterin der Betrübten zeige dich als eine Mutter*“ (Těšitelko zarmoucených ukaž se jako Matka). Tento nádherný barokní oltář chce připomenout přijetí Panny Marie do věčné slávy. Její život je vtělen do jsoucnosti a působnosti troj-jediného Boha. Maria je Božím tvorem, pochází z rodu Davidova, je vytouženým dítětem sv. Jáchyma a sv. Anny, jejichž sochy stojí po stranách svatostánku, kde je Mariin Syn, jakoby sťežen svým pěstounem sv. Josefem, jehož socha stojí nad svatostánkem. Celou scénu završují a z výše nad oblaky do prostoru chrámu nahlízejí Bůh Otec a Duch svatý v podobě holubice. Maria po věrnosti naplněné životní cestě je povolána Božskou Trojicí do věčné blaženosti.

Postranní oltáře jsou ozdobeny sochami sv. Františka z Assisi, sv. Vojtěcha, sv. Norberta, sv. Bernarda a sv. Floriána, sv. Jana Nepomuckého, sv. Zikmunda, sv. Václava a archanděla Michaela.

Kazatelna je bohatě zdobena zlatenými reliéfy znázorňujícími výjevy Krista u studnice Jakubovy, Krista předávajícího klíče sv. Petrovi a Krista Dobrého pastýře. Dále zde sochy zobrazují smrt, věčnost a božské ctnosti víru, naději a lásku. Působivý celek vrcholí postavou apoštola národů sv. Pavla. Protipólem hlavního oltáře jsou v chrámové lodi nádherné barokní varhany zdobené bohatými řezbami se sochou krále Davida hrajícího na harfu.

Poutní místo Dobrá Voda po celá staletí vzkvétalo až do poloviny minulého století, kdy nastal v českém pohraničí úpadek. Německé obyvatelstvo bylo vyhnáno a zkázu městečka dovršil roku

Hlavní oltář chrámu v Dobré Vodě

1949 velký požár, který vznikl v hostinci v těsném sousedství kostela. Naštěstí silný vítr foukal směrem od kostela, takže tento zůstal jako zázrakem uchráněn, ale dvanáct domů padlo ohni za oběť. Dalším osudným úderem pro Dobrou Vodu byla likvidace klášterů komunistickým režimem v dubnu 1950, kdy také cisterciáckí mniši z vyšebrodského kláštera byli odvezeni do koncentračních táborů. Opuštěný poutní kostel chátral, až záchranu mu přinesla nákladná obnova v letech 1987 až 1992. V roce 1995 zde byly posvěceny dva nové zvony. V současné době duchovní správu na Dobré Vodě obstarávají kněží řádu Servitů z kláštera v Nových Hradech.

Hlavní poutě se zde konají o slavnosti Seslání Ducha svatého a o slavnosti Nanebevzetí Panny Marie - 15. srpna. Panna Maria i nás zve při cestě do jižních Čech k návštěvě tohoto kouzelného poutního místa a spolu s dávnými poutníky ji můžeme poprosit:

*Matko Boží z Dobré Vody,
uchraň nás vši nepohody,
ukaž se nám dobrou matkou,
obejmi nás v náruč sladkou.*

Karel J. Chrobák

Council of Higher Education Celebrates 100 years

Of Service to the Czech / Slovak – American Community

The Council of Higher Education (Matice Vyššího Vzdělání), which celebrates its 100th Anniversary this year, returned to its roots last September 2001 when its board of trustees held a retreat at the Czech Slovak Museum in Cedar Rapids in September 2001. At the retreat, the Council reiterated its basic goal to grant scholarships to United States and Canadian students of Czech, Slovak, and Ruthenian ancestry on the basis of need and academic achievement or excellence. The Council also expanded its mission to increase knowledge of Czech and Slovak heritage and culture and to raise public awareness of contributions made by individuals of Czech and Slovak descent in North America.

Cedar Rapids businessman W.F. Severa founded the Council in 1902. The previous year, Severa had attended a high school graduation in Cedar Rapids and was very impressed by the intelligence and presence of the valedictorian, who was also a Czech-American. Severa was dismayed when he learned that the young man was to become a manual laborer because he could not afford to attend college. Severa agreed to finance his education. The young man refused what he considered to be charity, but accepted an interest-free loan. The valedictorian, Efrem Hrbek, became the first recipient of a Council award and eventually received his Ph.D. from the University of Iowa and became a professor of Czech language and literature at the University of Nebraska.

By the end of the 19th century, Czechs and Slovaks in the United States had learned the advantages of mutual aid and cultural associations. Most of the Czech and Slovak immigrants who came to the United States, and to Cedar Rapids in particular, in the late 19th Century were poor farmers and laborers who hoped to better their economic situation. Numerous organizations sprang up to preserve the language and various aspects of the culture and traditions of the old country and for the betterment of life in the new country. The Council was formed within this tradition. In 1906, the Cedar Rapids Times (April 9, 1906) commented that "if there is any Bohemian institution or organization more worthy or doing a nobler work than the

Council of Higher Education - Matice Vyššího Vzdělání it would be hard to find."

Severa himself had immigrated to the United States at the invitation of his older sister in 1868. He worked at odd jobs on farms and in factories and attended night classes. He eventually chose pharmacology as a lucrative field and opened a drug store. Later he developed a patent medicine manufacturing company and went into banking. Severa was a leader in many philanthropic endeavors and after 1918, his assistance extended to Czechoslovakia, where among other projects he established an orphanage in Brno. In 1927, on the occasion of the twenty-fifth anniversary of the founding the Council, the President of Czechoslovakia, T.G. Masaryk, conferred the Order of the White Lion – the highest civilian decoration of the Republic – on Severa "for helping to make it possible for Czechoslovakia to gain and enjoy its independence."

Within one year of its founding, the Council had 155 members and received \$1,452.39 in donations and made loans ranging from \$25 to \$200. The first President of the Board of Trustees, Professor Bohumil Simek of the University of Iowa, finding "how little our people understand the [financial] advantages of higher education," undertook a series of a nationwide series of lectures and wrote articles promulgating the value of education to the Czech-American community. The community responded eagerly to his appeals for contributions and support. The Council made interest-free loans available to students of Czech-Slovak ancestry. In 1968, businessman James Hovorka and his wife Helen of Youngstown, Ohio, bequeathed the bulk of their estate to the Council of Higher Education for scholarships.

In 1995, the Council suspended its loan program in favor of a new category of Council scholarships. Last year the Council awarded over sixty scholarships in amounts ranging from \$1,000 to \$2,000 to over 60 students studying at over 45 diverse institutions of higher learning in over 23 states. A special Founder's Scholarship has been instituted to honor outstanding Council supporters and former aid recipients. In 2001, a scholarship was awarded to Joshua Dishon,

a graduate student in medicine at Columbia University, and Alenka Zeman, a graduate student in medicine at Stanford University, in honor of Emily Seclef and Clara Hoetzel of California, sisters who left a substantial bequest to the Council.

In its early years, the Council was instrumental in establishing the teaching of the Czech / Slovak languages at several universities (Nebraska in 1907, Iowa in 1912, Texas in 1915, and later, in the 1920's at Columbia, Creighton, and St. Procopius), as well as several high schools, notably Harrison and Morton, in the Chicago area. It contributed toward the establishment of what was to be a Chair of Czech and Slovak Studies at the University of Chicago in 1961. Also, the Council promoted a broader educational program of enlightening Americans of Czech and Slovak descent through lectures, publications, and mobile libraries. It sponsored "Komensky Clubs" at colleges and universities beginning with 40 students at the University of Nebraska in 1904. At its retreat in 2001, the Council renewed its commitment to encourage teaching and research in Czech/Slovak culture and language. In 1924, the Council of Higher Education moved to Illinois and has had its headquarters in the Chicago metropolitan area since then. The board of trustees consists of fifteen educators and businesspersons who meet quarterly, manage the Council's endowment, and select the recipients for the Council's awards. Thousands of successful persons in all walks of life have benefited from the scholarships and loans made available by the Council.

The Council will celebrate its centennial at a gala banquet at Drury Lane in the Chicago suburb of Oak Brook on Saturday, October 12, 2002. Featured guests will be the Ambassadors to the United States from both the Czech and Slovak Republics. For more information about the gala, the Council's scholarships, or how to contribute to the Council, persons may contact Jana Tuzar, at the Council of Higher Education, phone (847) 9669741, Address: J.Tuzar, 203 N. Wabash Ave., Suite 1504, Chicago, IL 60601.

CZECH CATHOLIC UNION

Fraternal Life Insurance

Sacred Heart of Mary Society #101 of the Czech Catholic Union Fraternal Insurance Society is celebrating its 100th Birthday this sunnier. It was founded on July 17, 1902 by Czech Catholic ladies in the Fleet Avenue (Karlin) district of S.E. Cleveland. It was one of the founding societies of St. John Nepamucene Parish located at E. 50th and Fleet Avenue. It is the only surviving organization which belongs to St. John Neporaucene which was founded in October 1902 by Msgr. Francis J. Hroch as Czech Catholics were moving south from Our Lady of Lourdes Parish located in the Broadway-E. 55th (Ziskov) area.

Current officers are Anna Lou Zielinski, President and Theresa Pokorny, Secretary-Treasurer. All are welcome to join this fine fraternal insurance society by calling 1-216-341-0444 or email: insurance@czechccu.org for more information.

Congratulations to the Sacred Heart of Mary Society #101 of the Czech Catholic Union on its 100th Birthday.

Joseph A. Kocab

WHOLE FAMILY PROTECTION WITH CZECH CATHOLIC UNION

Insurance policies with all modern provisions of Life Insurance, The Czech Catholic Union offers certificates ranging in age from birth to the age of 85 years, and in amounts from \$1,000.00 to \$100,000.00.

ADULTS

Ordinary Whole Life
Twenty Year Payment Whole Life
Whole Life Paid Up Age 60
Single Premium Whole Life
Term to Age 60 Convertible

ANNUITY

Regular Annuity, IRA Annuity
Twenty Year Annuity Savings Plan

JUVENILE

Ordinary Whole Life
Twenty Year Payment Whole Life
Whole Life Paid Up Age 60
Single Premium Whole Life
Youth Savings Plan
Ages 18 - 19 - 20 - 21 - 23 - 25
Youth Annuity Plan to Age 18
Twenty Year Annuity Savings Plan
Term to Age 16

All Certificates issued on the above plans are legal reserve life insurance contracts on which the Czech Catholic Union at all times maintains sufficient funds as a legal reserve to meet every future obligation.

Dividends paid to date: \$9,491,695.00

CZECH CATHOLIC UNION

**5349 Dolloff Road
Cleveland, OH 44127**

Phone: (216) 341-0444

Fax: (216) 341-0711

Email: insurance@czechccu.org

Website: <http://www.CzechCCU.org>

Elsie T. Malec

Secretary-Treasurer

Mary Ann Mahoney

President

Chicago Representatives

Loretta Moravecek

1-708-484-3162

Dolores Jacklin

1-630-968-1292

GREATER CLEVELAND

Donate to flood victims

Area residents are collecting funds to aid victims of recent flooding in Prague and parts of the Czech Republic. Those interested in giving can send donations to **The Czech American Committee of Greater Cleveland, P.O. Box 27347, Cleveland, OH 44127.** Make checks payable to the committee. The committee plans to forward the donations to the Red Cross of the Czech Republic for distribution in Prague and Southern Bohemia. For more information, call committee **President Mila Hyvnar at 216-321-6302.**

Paths of Glory and Tribulations

Přemysl Otakar II retained control of Moravia by assuming the title of the Moravian Margrave. Eventually his wealth and power made him the most potent sovereign in Central Europe: chronicles called him "the Iron and Golden King".

Přemysl wanted to be a good Christian ruler in the eyes of the Papal Court. He led a crusade against the "heathen" Prussians to aid the order of German Knights in the winter of 1254-55. The Prussians were defeated in the Battle of Rudava. To commemorate this victory a new castle (later the town of Kralovec, Königsberg, Kaliningrad) was built on the Pregola River. Přemysl also achieved considerable influence in Silesia and in Poland through the treaties with the Polish noblemen. For a while Přemysl even held aspirations for the Emperor's throne, but later abandoned those ambitions due to the lack of papal support.

In 1257 Pope Alexander IV sent an Inquisition of Bohemia to "smoke out" religious heretics. The first inquisitors were the Minorites whose first settlement was the monastery of St. Jacob in Prague's Old Town. The same year saw the establishment of the Lesser Quarter (Malá strana).

The unstable situation in the Empire enabled Přemysl Otakar II to pursue his opportunistic politics of expansion. When William of Holland died, two kings, both foreigners, were elected: Richard of Cornwall (the brother of the English King), and Alphons, the King of Castile. The 1257 election of the Roman-German Emperor rested in the hands of the Committee of Electors: 7 ecclesiastical and secular princess, which included the King of Bohemia. Both of the new Roman kings commenced to wage war which they conducted without much enthusiasm. Perpetual anarchy suited the papal courts, so that the determination of who the real emperor was continued for several years.

In 1260 Přemysl defeated a huge army of the Hungarian King Bela IV who had allied himself with the Poles, Russians,

as well as with droves of Cumans, Croats, Wallachians, Serbs and Bulgarians at the Battle of Kressenbrunn. Přemysl Otakar's glorious victory was described by contemporaries as "miraculous". At this time Přemysl had his marriage to Margaret declared "invalid" because she was unable to conceive a male heir and thus endangered the Přemysl dynasty with extinction. He then was betrothed to a young Princess Kunhuta (Cunigund), the daughter of the Russian Prince Rostislav of Galicia and Bela's granddaughter. Only after these issues were resolved did the royal wedding and coronation take place on Christmas Day of 1261, in St. Vitus Cathedral. From that day on the proud title "Ottokar, by the grace of God the King of Bohemia, the Duke of Austria, and the Margrave of Moravia" was used by him. The name of Přemysl Ottokar II became a symbol of the dynamic epoch of the 13th century: many towns were founded, German colonists streamed into Bohemia and Moravia and mining went through its first period of great development.

Přemysl maintained "gentlemanly relations" with both Roman kings, but in 1262 he expressed support for Richard, who in turn endowed him with Bohemia and Moravia as feud and confirmed Přemysl's reign over Austria and Styria. In 1266 Přemysl occupied the imperial city of Cheb (Eger) and its surroundings, using his title of "the Defender of the Crown Property to the East of the Rhine".

In 1269 Přemysl was at the peak of his power. His influence reached to the Adriatic Sea and his rule was acknowledged by the north Italian city of Pordenone. He announced his claim to the heritage of Carinthia, Carniola, and the Windy Mark. However, he had to be wary of Hungary and Bavaria and everyday politics entangled him in the complicated Alpine issues. More and more dukes, counts and bishops grew discontented with the Czech influence, but they did not dare to challenge Přemysl openly.

After the death of King Richard in 1272, Pope Gregory X wanted more stable rule in the Empire. He was seeking a counterbalance to Charles of Anjou who had gained too much influence in Italy. Among the pretenders to the Roman throne, the Swabian count Rudolf of Habsburg stood out. He did not seem to be strong enough to threaten the Princes, but he had sufficient authority not to become a helpless puppet. Přemysl, being one of the most powerful Princes of the Empire, underestimated the election. He tried to win the crown, but without major effort. Pre-election discussions were held without his participation. Fear of "the Iron and Golden King" united the quarrelsome German Princes. The Electors even cast doubt on the validity of the Bohemian vote and replaced it with the vote of Bavaria. Rudolf I of Habsburg (1273-1291) was elected the Roman-German Emperor in Frankfurt am Main in September of 1273 and subsequently crowned in Aachen. At the Imperial Assembly in Nürnberg Rudolf accused Přemysl of illegal possession of Carinthia, Styria, Austria, and the Eger region, based on the illegally expropriated lands when the papal interdict was issued against Friderich II of Italy. Rudolf also accused Přemysl of pompous disobedience demonstrated by his refusal to pay homage to him and to accept the vassal status from the Emperor. Přemysl ignored the imperial decree. Rudolf interdicted Přemysl at the Imperial Assembly in Augsburg in 1275. In 1276 Přemysl was placed under so called "aberacht" (a kind of anathema containing a directive to the vassal lords to stage a rebellion). A declaration of disobedience was first issued by Carinthia, and Styria and gradually these provinces were followed by the majority of the Austrian nobility. Only Vienna remained loyal to Přemysl. In the fall of 1276 an army of mercenaries under Rudolf's command began the campaign against Bohemia. Přemysl concentrated his troops in western Bohemia, near Teplice and Cheb (Teplitz and Eger). Rudolf cir-

King Přemysl Ottokar II on the eve of the crucial Battle at Marchfeld (Moravské pole)

cled Bohemia and marched toward Vienna. Přemysl began to pursue him. Before the crucial battle commenced, the Bohemian nobles staged a rebellion, led by Boreš of Rýzmburk and Závíš of Falkenštejn, the leader of the Vítkovec family of southern Bohemia. This mutiny forced Přemysl to seek a peaceful settlement when the majority of Czech lords crossed over to Rudolf's side. On the 26th of November 1276, Přemysl was further humiliated near Vienna. In Rudolf's bivouac he surrendered to the Roman-German King, pledged his allegiance and accepted the lands of Bohemia as a feudal concession. At the same time he had to give up Carinthia (Korutany), Carniola (Kraňsko), Styria (Štýrsko), Austria (Rakousko), Windy Mark (Vindická Marka), Eger (Chebsko), so that he retained only the hereditary provinces of the Bohemian Crown. The armistice was to be sealed by the engagement of Přemysl's son Václav with Rudolf's daughter Guta who received the Austrian territory north of the Danube as dowry. Přemysl was also forced to surrender some castles he occupied and to return the Hungarian coronation jewels to Ladislav, the King of Hungary. Rudolf of Habsburg continued to support rebellious lords and gradually built a "fifth column" in the Bohemian Kingdom.

A supplementary treaty was concluded in September of 1277 between Přemysl

and Rudolf which revised some articles of the Golden Bull of Sicily (1212). It now required the Czech rulers to participate in the imperial expeditions, even in the imperial assemblies, as well as in the so called Roman Coronation Entourage, without the option of being exempt by a commensurate reimbursement. In June of 1278 Prague bid the final goodbye to Přemysl Ottokar II when he departed for Brno where his army was gathering. Meanwhile Rudolf's son Albrecht had been recruiting experienced warriors on the Upper Rhine and Swabia. Rudolf's forces were joined by Hungary under the leadership of King Ladislav.

Both armies met at Marchfeld (Moravské pole), on the Austrian bank of Morava River at the end of August of 1278. On the eve of the fateful battle Přemysl Ottokar II summoned his military leaders into his tent and baring his chest he dared a potential traitor to pierce his heart at that time, in order to prevent the bloodshed of thousands of brave warriors on the battlefield. None of the present lords responded to the challenge.

On the morning of the battle the rivals were separated only by the village of Dürnkrut (Suché Kruty). Přemysl gathered about 25 thousand men. He relied on the crushing force of the "Czech iron cavalry" which he had entrusted to Milota of Dědice. German reinforcements stood in the second line, light Silesian

and Polish cavalry in the third. The army of the Roman-German Emperor was numerically much larger. The battle was to be started by the Hungarian cavalry, including the Cumans. The Austrians were in the second file, the third consisting of Styrian, Carinthian, Carniolan and other allied troops. A group of Rudolf's knights was covertly installed on the right flank of Přemysl's army as reserves.

The battle was fought on August 26th, 1278. From the start it developed into a massacre clash of cavalries. It began by the Cumans who shook the Bohemian first line with a hailstorm of arrows. The rest of the Hungarians launched an attack. The fighting dispersed into skirmishes between individuals and small groups. Then came the second files. The Bohemian one was led by Přemysl himself. The Austrians began to retreat. Then Rudolf's third file entered the battle. The progress of the Bohemian army was stopped. It was attacked from the flank by Rudolf's reserves in the decisive moment. Confusion spread among the Bohemian troops; the front lines did not know what was happening behind them. A general retreat followed. The third Bohemian line never even joined the battle. Přemysl tried to stop the panic, but in vain. He fought bravely until the last moment. Contrary to the contemporary military tradition he was killed by a group of Austrian noblemen when he was about to surrender after having been knocked off his horse. Again, against the laws of chivalry, Přemysl's armor and garments were stripped off his dead body, inflicting the final desecration upon the valliant monarch. Přemysl's remains were first buried in Znojmo and in 1297 placed in a tomb befitting the royal personage in St. Vitus Cathedral in Prague.

Tony Jandáček

Photo on back page:

Funeral insignia of Přemysl Ottokar II: the crown, the sceptre and the sphere (orb).

The tomb of Přemysl Ottokar II in St. Vitus Cathedral in Prague.

The seal of Přemysl Ottokar II, a representation of the King.

